

श्रोत : अजलाइन खबर, २०७६/११/०४

वद्युत् चुहावट १० प्रतिशतभन्दा तल, वर्षमा जो गँदैछ १० अर्ब

४ फागुन, काठमाडौं । चालू आर्थिक वर्ष (आव) २०७६/७७को पहिलो ६ महिनामा वतरणतर्फको औसत वद्युत् चुहावट ९.७८ प्रतिशतमा झरेको छ ।

गत आव २०७५/७६मा ११.२८ प्रतिशत रहेको वतरणतर्फको चुहावटलाई चालू आवको पहिलो ६ महिनामा १.५० प्रतिशत वन्दुले घटाएर ९.७८ प्रतिशतमा सी मत गर्न नेपाल वद्युत् प्रा धकरण सफल भएको हो ।

चालू आवमा वतरणतर्फको वद्युत् चुहावटलाई ८.५० प्रतिशतमा झार्ने लक्ष्य तय गरी प्रा धकरणले वद्युत् चुहावट नियन्त्रण र सेवाप्रवाह सुधार तथा वस्तारमा केन्द्रित भई काम गरिरहेको छ ।

आर्थिक वर्ष (आव) २०७२/७३मा प्रणालीमा रहेको २५.७८ प्रतिशत वद्युत् चुहावटलाई आव २०७५/७६सम्ममा १५.३२ प्रतिशतमा झारिएको थयो । चालू आवमा प्रणालीको चुहावट १३ प्रतिशतभन्दा कममा झार्ने लक्ष्य लइएको छ ।

चुहावट नियन्त्रणबाट मात्रै वा षर्क रुपमा झण्डै १० अर्ब रुपैयाँ थप आम्दानी भएको प्रा धकरणका कार्यकारी निर्देशक कुलमान घि सडले बताए ।

ऊर्जा, जलस्रोत तथा संचाइमन्त्री एवम् प्रा धकरण संचालक स मतिका अध्यक्ष वर्षमान पुनले वद्युत् चुहावट घटाउने, संस्था भत्रको वतीय तथा प्रशासनिक बे थति नियन्त्रण गरी सुशासन कायम गर्ने, सेवा प्रवाहलाई सुधार गर्नेलगायतका निर्देशन प्रा धकरण व्यवस्थापनलाई दिएका छन् । प्रा धकरणले अहिले सोहीअनुसार काम गरिरहेको छ ।

आवको बाँकी ६ महिनामा तय गरिएको लक्ष्य हा सल हुने कार्यकारी निर्देशक घि सडले बताए ।

घि सडले लोडसे डड अन्त्य भई निय मत रुपमा वद्युत् आपूर्ति र प्रा व धक तथा गैह्रप्रा व धक चुहावट नियन्त्रणका ला ग चा लएका कदमले वतरणतर्फको वद्युत् चुहावट नियन्त्रणमा सकारात्मक प्रभाव परेको उल्लेख गरे ।

‘गैह्रप्रा व धक चुहावट नियन्त्रणका ला ग चोरी नियन्त्रण,महशुल बक्यौता असुलीमा कडाइ, मटर वाईपास तथा हु कड गरी चोरी गर्नेलाई कडा कारवाही गर्ने,बन्द मटर फेर्ने, मटर लन प्रोत्साहित गर्ने मटर रि डड नभएको (स्टक युनिट) ग्राहकको पहिचान गरी रि डड गर्ने र प्रा व धक चुहावट नियन्त्रणका ला ग सबस्टेसनको क्षमता बृद्ध गर्ने,कन्डक्टर थप्ने,ओभरलोड ट्रान्सफर्मर फेर्ने, थ्र फेज मटरको प्रयोगलाई प्रोत्साहन गर्नेलगायतका काम अ भयान कै रुपमा चलाइरहेका छौं, हामीले चालेका कदमको प्रभावले गर्दा वतरणतर्फको चुहावट घटेको हो,’ घि सडले भने, ‘ वक सत देशमा पनि वतरणतर्फको वद्युत् चुहावट पाँच प्रतिशतको हाराहारीमा हुन्छ, प्रसारण तथा वतरणतर्फका निर्माणाधीन सबै सबस्टेसन संचालनमा आएपछि हामी पनि वक सत देशकै हाराहारीमा पुग्यौं ।’

प्रा धकरण व्यवस्थापनले वद्युत् चुहावट नियन्त्रण, वद्युतीकरण र सेवाप्रवाह सुधारमा केन्द्रित रहेरप्रा धकरणका सातप्रादे शकतथादुई प्रदेश ड भजन कार्यालय प्रमुखहरु र मातहतका एक सय २९ वतरण केन्द्र प्रमुखहरुसँग कार्यसम्पादन सम्झौता गरेको छ ।

चुहावट नियन्त्रण र सेवा प्रवाहका ला ग दिइएका लक्ष्य पूरा गरेमा नगद र गैहनगद प्रोत्साहन पाउने व्यवस्था गरिएकाले यसको सकारात्मक प्रभाव परेको घि सडको भनाइ छ।

प्रा धकरणले चुहावट नियन्त्रण, वक्यौता असुलीलगायतका निर्धारण गरिएका लक्ष्यको प्रगतिका आधारमा ग्राहक तथा वतरण सेवातर्फ कर्मचारीलाई कार्यसम्पादनमा आधारित पुरस्कार (इपीआर)लागू गरेको छ ।

उनले वतरण तथा ग्राहक सेवाअन्तर्गतका व्यवस्थापक र दिनरात नभनी खटिएका कर्मचारी, गृह प्रशासनलगायत सबैको साथ र सहयोगमा चुहावट घटाउन सफल भएको बताए । ‘प्रा व धक र

गैह्रप्रा व धक चुहावट नियन्त्रणका ला ग मुलुकभर चा लएको अ भयानलाई अझै सशत र प्रभावकारी बनाउँछौं, उनले भने ।

मटर लन प्रोत्साहित गर्न सुकुम्वासीलाई पनि मीटर सहज रुपमा दिने, स्थानीय तहको सफारिस वनानै मटर जडान गर्ने, अति वपन्नहरूलाई निशुल्क मटर वतरण भइरहेको छ ।

प्रा धकरणका वतरण तथा ग्राहक सेवा निर्देशनालयका उपकार्यकारी निर्देशक हरराज न्यौपानले चालू आवको पहिलो ६ महिनामा प्रा व धक र गैह्रप्रा व धक चुहावट नियन्त्रणका ला ग झण्डै ५० करोड रुपैयाँको काम गरिएको जानकारी दिए । 'चोरी नियन्त्रणका ला ग मुलुकभरका हरेक वतरण केन्द्रहरूले युनिक युनिक अ भयान चलाइरहेका छन्, बढी चोरी भएको ठाउँका वद्यालयमा गएर वद्यार्थीको जनचेतना अ भबृद्ध गर्ने, स्थानीय तह तथा प्रशासनसँग समन्वय र सहकार्य गरी अ भयान चलाइएको छ, प्रा व धक चुहावट नियन्त्रणका ला ग पनि व्यापक रुपमा काम भइरहेको छ', उनले भने ।

वद्युत् बिक्रीबाट प्रा धकरणले आम्दानी गर्ने राजश्वको करिब २८ प्रतिशत हिस्सा ओगट्ने बाग्मती प्रदेशको प्रादेशक कार्यालय काठमाडौंको गत आवमा ७.४० प्रतिशत रहेको चुहावट ७ प्रतिशतमा झरेको छ । चुहावटलाई चालू आवमा ५.७७ प्रतिशतमा झार्ने लक्ष्य दिइएको छ । कार्यालय मातहत २० वतरण केन्द्रहरू छन् ।

दोस्रो बढी राजश्व संकलन गर्ने प्रदेश नं २को प्रादेशक कार्यालय जनकपुरको गत आवमा रहेको १५.४८ प्रतिशतको चुहावट १४.३४ प्रतिशतमा झरेको छ । कार्यालयले चुहावटलाई १०.९७ प्रतिशतमा झार्नु पर्ने छ । कार्यालय मातहत २३ वतरण केन्द्रहरू छन् ।

प्रदेश नं १को प्रादेशक कार्यालय वराटनगरले गत आवमा ११.८४ प्रतिशत रहेको वद्युत् चुहावट चालू आवको ६ महिनामा ९.८८ प्रतिशतमा झारेको छ । कार्यालयलाई वद्युत् चुहावट ८.८७ प्रतिशतमा झार्ने लक्ष्य दिइएको छ । कार्यालय मातहत २४ वतरण केन्द्रहरू छन् ।

गत आवमा १०.४३ प्रतिशत रहेको चुहावटलाई गण्डकी प्रदेश प्रादेशक कार्यालय पोखराले चालू आवको ६ महिनामा ८.७५ प्रतिशतमा सी मत गरेको छ । कार्यालयलाई चुहावट ७.९० प्रतिशतमा झार्ने लक्ष्य दिइएको छ । कार्यालय मातहत १३ वतरण केन्द्रहरू छन् ।

प्रदेश नं ५को प्रादेशक कार्यालय बुटवलले १२.३६ प्रतिशतको चुहावटलाई ६ महिनामा ९.९३ प्रतिशतमा झारेको छ । कार्यालयले चुहावटलाई ९.२६ प्रतिशतमा झार्नु पर्ने छ । कार्यालय मातहत ११ वतरण केन्द्रहरू छन् ।

कर्णाली प्रदेशको प्रादेशक कार्यालय सुर्खेतले १९.९० प्रतिशत रहेको चुहावटलाई १४.९८ प्रतिशतमा सी मत गरेको छ । कार्यालयलाई चुहावट १४.५७ प्रतिशतमा झार्ने लक्ष्य दिइएको छ । कार्यालय मातहत १० वतरण केन्द्रहरू छन् ।

सुदूरपश्चिम प्रदेशको प्रादेशक कार्यालय अत्तरियाले १४.३९ प्रतिशतको चुहावटलाई ८ प्रतिशतमा झारेको छ । कार्यालयलाई चुहावट १०.६९ प्रतिशतमा झार्ने लक्ष्य दिइएको छ । कार्यालय मातहत १२ वतरण केन्द्र छन् ।

बागमती प्रदेशको प्रादेशक कार्यालय हेटौँडाले ७.३८ प्रतिशत रहेको चुहावटलाई ६.५५ प्रतिशतमा सी मत गरेको छ । कार्यालयले चुहावटलाई चालू आवमा ५.७५ प्रतिशतमा झार्नु पर्ने छ । कार्यालयअन्तर्गत ६ वतरण केन्द्रहरू छन् ।

प्रदेश नं ५को प्रादेशक कार्यालय नेपालगंजको वद्युत चुहावट ९.६५ प्रतिशत छ । कार्यालयले चुहावटलाई ८ प्रतिशतमा झार्नु पर्ने छ । कार्यालय मातहत १० वतरण केन्द्रहरू छन् ।

श्रोत : ऊर्जा खबर, २०७६/११/४

मा थल्लो दोर्दी 'ए' को निर्माण ९६ प्रतिशत स कयो, चैतमा बिजुली बल्ने

काठमाडौं । लमजुङमा लबर्टी इनर्जी कम्पनी ल मटेडले निर्माण भइरहेको २५ मेगावाटको मा थल्लो दोर्दी 'ए' जल वद्युत आयोजनाको काम करिब ९६ प्रतिशत पूरा भएको छ । गत साउनमा दोर्दी खोलामा आएको बाढीले केही क्षति पुर्याए पनि अहिले कामले गति लएको छ ।

चैत भत्र बिजुली बाल्ने लक्ष्यअनुसार काम भइरहेको सञ्चालक रामबहादुर पाण्डले बताए । 'आयोजनाको अ धकांश निर्माण स कएको छ, हेडवक्रस र वद्युतगृहमा थोरैमात्र काम बाँकी छ,' उनले ऊर्जा खबरसँग भने, ' वद्युत जोड्न प्रसारण लाइन तथा सबस्टेसनको समस्या पनि छैन ।'

नेपाल वद्युत प्रा धकरणले आयोजनाको वद्युतगृहदे ख करिब १ सय ३० मटर टाढा १३२/२२० केभीको सबस्टेसन निर्माण गरिरहेको छ । अ धकांश निर्माण पूरा भएकाले आयोजनाबाट वद्युत उत्पादन हुँदासम्म सबस्टेसन पनि तयार हुने यसका आयोजना प्रमुख चरन्तन राणाले बताए ।

आयोजनाबाट गत वर्ष नै वद्युत उत्पादन गर्ने लक्ष्य थयो । तर, स्थानीय समस्या, प्रसारण लाइन निर्माणको सुनिश्चितता नहुँदा वद्युत उत्पादन अव ध लम्बिएको पाण्डेले बताए । गत साउनमा दोर्दी खोलामा आएको भीषण बाढीका कारण हेडवक्रसमा क्षति पुर्याउँदा पनि निर्माणमा समस्या उत्पन्न भएको थयो । बाढीले बगाएर केही कामदारको मृत्यु भएपछि करिब एक महिना काम ठप्प भएको थयो ।

प्रा धकरणसँग प्रसारण सम्झौता (कनेक्सन ए ग्रमेन्ट) हुँदा उत्पादित वद्युत उदीपुर सबस्टेसनमा जोड्ने उल्लेख थयो । तर, उक्त सबस्टेसन निर्माण ढिलो हुने भएपछि दोर्दी कोरिडोरमा आयोजना निर्माण गरिरहेका प्रवर्द्धकहरूले प्रा धकरणलाई दबाब दिएर पायक पर्ने ठाउँमा सबस्टेसन निर्माण गर्न आग्रह गरेका थएन ।

प्रवर्द्धकहरूको आग्रहअनुसार मा थल्लो दोर्दी नजिक नयाँ सबस्टेसन निर्माणाधीन छन् । उक्त सबस्टेसनमा दोर्दी कोरिडोरमा निर्माण हुने करिब २ सय मेगावाट वद्युत जो डन्छ । त्यसपछि

मध्यमरूयाइदीको प्रसारण लाइनमा जो डनेछ । उदीपुर सबस्टेसन बनेपछि सबै आयोजनाको वद्युत त्यही सबस्टेसनमा पुर्याइनेछ ।

करिब ४ अर्ब ६४ करोड ६९ लाख रुपैयाँ लागत अनुमान गरिएको आयोजनाबाट वा र्षक १३ करोड ६७ लाख ८४ हजार ८ सय ६९ युनिट वद्युत उत्पादन हुनेछ । आयोजनाबाट वद्युत उत्पादन सुरु भएको पहिलो वर्ष करिब ८० करोड रुपैयाँ आम्दानी हुने प्रक्षेपण गरिएको छ ।

सर्वसाधारणका ला ग सेयर निष्कासन गर्न नेपाल धतोपत्र बोर्डमा आवेदन दिएकाले यसै साता स्वीकृत प्राप्त हुने कम्पनीले जानकारी दिएको छ । स्वपुँजी लगानीमध्ये ७५ प्रतिशत संस्थापन र २५ प्रतिशत स्थानीयबासी, आयोजना प्रभा वत र सर्वसाधारणका ला ग छुट्ट्याइएको छ ।

श्रोत : ऊर्जा खबर, २०७६/११/४

जल वद्युतमा काेराेना प्रभाव, चनियाँ कामदार नफ कँदा २ आयोजनाको निर्माण प्रभा वत

काठमाडौं । चीनमा फै लएको कोरोना भाइरसकाे प्रभाव नेपालकाे जल वद्युत वकासमा पनि परेकाे छ । काेराेना महाकारीकाेरूपमा फै लँदा चीन सरकारले आफ्ना नागरिकलाई देश छाड्न रोक लगाएपछि चनियाँ ठेकेदार कम्पनीले काम गरिरहेका आयोजनाको निर्माण प्रभा वत हुन पुगेको हो ।

चनियाँ नयाँ वर्ष मनाउन घर गएका कामदार फ र्कन नसकेपछि निर्माणाधीन ६८ मेगावाटका २ जल वद्युत आयोजनाकाे काम प्रभा वत भएकाे छ । काेराेनाकाे संक्रमणले कामदार नयाँ वर्ष मनाएर फ र्कन नसक्दा एउटै घरानाले निर्माण गरिरहेका ४८.८ मेगावाटकाे खम्ती-२ र २० मेगावाटकाे लाडटाड आयोजनाकाे काम प्रभा वत भएकाे हाे ।

माघ १८ (जनवरी २३) गते गएका १४ चनियाँ कामदार कोरोनाकाे महामारीकै कारण नर्फ कएपछि आयोजनाकाे काम राे कएकाे पपुल्स इनर्जी कम्पनीका कार्यकारी अध्यक्ष कृष्ण आर्चायले बताए । उनका अनुसार चनियाँ कामदारसँग निय मत संवाद भइरहेकाे छ । काराेना नियन्त्रण भएकाे अवस्थामा चैतकाे पहिलाे साता भत्र कामदार फर्कने पनि उनले बताए ।

निर्माण ठप्प भएकाे खम्ती-२ पपुल्स इनर्जी ल मटेड र लाडटाड मल्टी इनर्जी डेभलपमेन्ट कम्पनीले निर्माण गरिरहेको छ । दुवै आयोजना निर्माणकाे काम चीनकाे चोड चड वाटर टर्वाइन वक्स (सडब्लु टिडब्लु) ले गरिरहेकाे छ ।

सुभरभाइजरभन्दा मा थकाे सबै जिम्मेवारी चनियाँ कम्पनीकाे भएकाले अब कामदार फ र्कएपछिमात्र निर्माण सुचारु हुने आचार्यले बताए । चनियाँ कामदारकाे जिम्मेवारी बढी भएकाले नेपाली कामदार भारमा निर्माण सुचारु गर्न सम्भव नभएकाे कम्पनीले जनाएकाे छ ।

अहिले खम्ती-२ आयोजनाको वस्तुतः अध्ययन प्रतिवेदन (ड पआर) तथा पहुँच पूर्वाधार निर्माणकाे काम सम्पन्न भएको छ । ३ वटा पुल र पहुँच मार्ग निर्माण गर्ने काम स कएको छ ।

लाडटाड जल वद्युत आयोजनाको काम पनि वस्तुतः आयोजना प्रतिवेदन(ड पआर), हाइड्रोलोजिकल मोड लड लगायतका काम सम्पन्न भइसकेको छ । चनियाँ कामदार फर्केपछि दुवै आयोजनाको स भल संरचनाको निर्माण सुरु गर्ने ता लका थयो । दुवै आयोजना इपीसी मोडलमा निर्माण हुँदैछन् ।

खम्ती-२ निर्माण पूरा गर्न ९ करोड रुपैयाँ लागत अनुमान गरिएको छ । उक्त आयोजनामा सानिमा बैंकको अगुवाईमा १० बैकले ऋण लगानी गरेका छन् । यसैगरी, लाडटाडको ४ अर्ब ५ करोड रुपैयाँ लागत अनुमान गरिएको छ । यस आयोजनामा सनराइज बैंकको अगुवाईमा ३ बैकले ऋण लगानी गरेका छन् ।

श्रोत : नयाँ पत्रिका, २०७६/११/०४

वद्युत् महसुल दर समायोजन २ महिना भित्रै

चार्जिङ स्टेसनका ला ग प्रतियुनिट साढे ४ दे ख साढे ११ रुपैयाँसम्म प्रस्ताव

वद्युत् नियमन आयोगले २ महिना भित्रै सबै वर्गका वद्युत् महसुल समायोजन गर्ने भएको छ। वद्युत् प्रा धकरणले १५ दिनअघि पठाएको परिमार्जित महसुल दरको प्रस्तावसहितको निवेदन बिहीबार आयोगले औपचारिक रूपमा स्वीकार (दार्ता) गरेको हो। उक्त निवेदन स्वीकार गरेको ६० दिन भित्र निर्णय गर्नेपर्ने व्यवस्था आयोग ऐनमा छ।

‘प्रा धकरणले पठाएको प्रस्ताव अध्ययनमा अघि बढाउन योग्य भएपछि आयोगले बिहीबार दर्ता (स्वीकार) गरेको छ,’ आयोगका सदस्य रामकृष्ण खतिवडाले भने, ‘अब ६० दिन भित्र निर्णय गर्नेपर्ने कानुनी व्यवस्था भएकाले चाँडै समायोजन हुनेछ।’

नयाँ महसुल दरबारे अध्ययन गर्न आयोगले सदस्य खतिवडाको संयोजकत्वमा एक अध्ययन स मतिसमेत गठन गरेको छ। स मतिले २ महिना भित्र नयाँ महसुल दरबारे सार्वजनिक सुनुवाइ गर्ने, सरोकारवालाको राय-सुझाब लनेजस्ता सबै प्र क्रया सक्नुपर्ने हुन्छ।

स्टेसन सञ्चालकले २० प्रतिशतसम्म मुनाफा जोडेर शुल्क लन पाउने

मा सक १० युनिटसम्म खपत गर्नेलाई निःशुल्क, सेवाशुल्क ३० रुपैयाँ मात्र

प्रस्ता वत दरअनुसार सार्वजनिक यातायात तथा चार्जिङ स्टेसनका ला ग वद्युत् उपभोग गर्ने समय र मौसमका आधारमा प्रतियुनिट ४ रुपैयाँ ४५ पैसादे ख ११ रुपैयाँ ७० पैसासम्म लाग्नेछ। चार्जिङ स्टेसनमा ‘अटोमेटिक स्वाप कार्ड’मार्फत चार्ज गर्ने सार्वजनिक यातायात वर्गका ग्राहकका ला ग वैशाखदे ख मं सरसम्म राति ११ बजेदे ख बिहान ५ बजेसम्म (अप पक आवर) व भन्न भोल्टेजस्तरका आधारमा प्रतियुनिट ४ रुपैयाँ ४५ पैसादे ख ५ रुपैयाँ ५ पैसासम्म महसुल प्रस्ताव गरिएको छ।

साँझ ५ बजेदे ख राति ११ बजेसम्मका ला ग प्रतियुनिट ८ रुपैयाँ ४० पैसादे ख ८ रुपैयाँ ७० पैसासम्म लाग्नेछ। त्यस्तै, बिहान ५ दे ख साँझ ५ बजेसम्म (अन्य समय)का ला ग प्रतियुनिट ६ रुपैयाँ ६० पैसादे ख ६ रुपैयाँ ९० पैसा लइनेछ। त्यस्तै, मं सरदे ख चैतसम्म (हिउँद)मा सार्वजनिक यातायात वर्ग र चार्जिङ स्टेसनसमेतलाई राति ११ बजेदे ख बिहान ५ बजेसम्म प्रतियुनिट ६ रुपैयाँ ६० पैसादे ख ६ रुपैयाँ ९० पैसासम्म लाग्नेछ। त्यस्तै, बिहान ५ बजेदे ख राति ११ बजेसम्म प्रतियुनिट ८ रुपैयाँ ४० पैसादे ख ८ रुपैयाँ ७० पैसासम्म लाग्नेछ।

अन्य यातायात वर्गका चार्जिङ स्टेसनसमेतका ला ग भने मौसम, समय र भोल्टेजस्तरअनुसार सार्वजनिक यातायात वर्गको तुलनामा केही महँगो दर प्रस्ताव गरिएको छ । यस वर्गका ला ग ४ रुपैयाँ ४५ पैसादेखि ११ रुपैयाँ ७० पैसासम्म लानुपर्ने प्रस्ताव छ ।

२० प्रतिशत सेवाशुल्क लान पाउने

प्राधकरणले प्रस्तावित दरमा २० प्रतिशतसम्म मुनाफा जोडेर चार्जिङ स्टेसन सञ्चालकले महसुल उठाउन पाउने प्रस्ताव गरेको छ । प्राधकरणले काठमाडौँ उपत्यका भित्र २५ र बाहिर २५ गरी देशका वभिन्न स्थानमा ५० वटा चार्जिङ स्टेसन निर्माणका ला ग हालै अन्तर्राष्ट्रिय बोलपत्रसमेत आहवान गरिसकेको छ ।

१० युनिटसम्मलाई निःशुल्क सेवाशुल्क ३० रुपैयाँ लाग्ने प्रतिमहिना १० युनिटसम्म मात्र वद्युत् खपत गर्ने उपभोक्ताका ला ग प्राधकरणले वद्युत् निःशुल्क गर्न प्रस्ताव गरेको छ । ती उपभोक्तालाई डमान्ड शुल्कबापत प्रतिमहिना ३० रुपैयाँ मात्र लाग्नेछ । अहिले न्यूनतम शुल्क ९० रुपैयाँ छ ।

१० युनिटसम्म वद्युत् उपभोग गर्ने ग्राहकको संख्या ७ लाख छ । त्यसैगरी, ११ देखि २० युनिटसम्म खपत गर्नेको संख्या १७ लाख छ । १० युनिटसम्म प्रयोग गर्नेलाई सबैभन्दा सस्तो दर र त्यसमाथि उपभोग गर्ने उपभोक्ताका ला ग प्रयोगका आधारमा महसुल थपिँदै जाने प्राधकरणले प्रस्ताव गरेको छ ।

श्रोत : नयाँ पत्रिका, २०७६/११/०४

बुढीगण्डकी जल वद्युत् आयोजनाले २८.१८ अर्ब मुआब्जा बाँड्यो

गोरखाको २३ हजार ३ सय ३१ रोपनी र धादिङको २१ हजार १ सय ५८ रोपनीको मुआब्जा वतरण गरिएको छ।

राष्ट्रिय गौरवको बुढीगण्डकी जल वद्युत् आयोजनाले डुबान प्रभा वत बा सन्दालाई २८ अर्ब १८ करोड ३१ लाख मुआब्जा रकम वतरण गरेको छ। गोरखातर्फ २३ हजार ३ सय ३१ रोपनीका ला ग १४ अर्ब ७९ करोड ७६ लाख रुपैयाँ मुआब्जा रकम वतरण गरेको छ। त्यस्तै, धादिङतर्फ २१ हजार १ सय ५८ रोपनीका ला ग १३ अर्ब ३८ करोड ५५ लाखको मुआब्जा रकम वतरण भइसकेको बुढीगण्डकी आयोजनाको वातावरण, मुआब्जा वतरण, पुनर्वास तथा पुनर्स्थापना एकाइका कार्यालय गोरखाका एकाइ प्रमुख कृष्ण कार्कीले जानकारी दिए। 'गोरखाका ८५ प्रतिशत र धादिङका ८० प्रतिशत स्थानीय बा सन्दाले मुआब्जा लइसकेका छन्,' कार्कीले भने, 'बैंक ऋण भएका, अदालतले रोकेका, ववादितबाहेकका मुआब्जा वतरण भइसकेको छ।' उनले असार मसान्तसम्म मुआब्जा वतरण गरिसक्ने योजना रहेको जानकारीसमेत दिए।

ह्रासकट्टी ववादले भौतिक संरचनाको मुआब्जा वतरण हुन सकेन

डुबान क्षेत्रमा पर्ने भौतिक संरचना घरगोठ र बोटबिरुवाको ९ महिनाअघि लगत संकलन भए पनि मुआब्जा वतरण हुन सकेको छैन। आरुघाट र आर्खेतलगायतका बजार क्षेत्रमा लगत संकलनको काम अझै बाँकी छ।

प्रभा वतले ह्रासकट्टी गर्न नमान्दा मुआब्जा वतरण हुन नसकेको हो। भवनसम्बन्धी प्रचलित कार्य व धमा भौतिक संरचनाको ह्रासकट्टी गर्नुपर्ने प्रावधान छ। तर, ह्रासकट्टी गर्न प्रभा वत बा सन्दाले मानेका छैनन्।

प्रभा वत बा सन्दाको माग सम्बोधन गर्न मुआब्जा वतरण पुनर्वास तथा पुनर्स्थापना एकाइले ऊर्जा मन्त्रालयमा फाइल पठाएको कार्कीले जानकारी दिए। मन्त्रालयबाट निर्णय भएपछि घरगोठ र बोटबिरुवाको मुआब्जा वतरण सुरु हुने उनले बताए।

गोरखाको घ्याल्चोक, दुर्बुङ, फुजेल, नाम्जुङ, बुंकोट, अश्राङ, बोर्लाङ, धावा र तान्द्राङ क्षेत्रको लगत संकलन स कएको छ। त्यस्तै, धादिङतर्फ सलाङ, खरी, मैदी, चैनपुर, ज्यामरुङ, सल्यानटार, अग्निचोक र बुढाथुम्क क्षेत्रका बोटबिरुवा र भौतिक संरचनाको लगत संकलन भइसकेको छ। बजार क्षेत्रको लगत संकलन गर्न केही दिनमै प्रा व धक टोली खटाइने कार्यालयको तयारी छ। दुवै जिल्लाका

डुबान क्षेत्रका प्रभा वत बा सन्दालाई असार भत्र मुआब्जा वतरण गरिसक्ने योजना कार्यालयले लएको छ ।

श्रोत : ऊर्जा खबर, २०७६/११/५

दमक,भरतपुर र पोखराको वद्युत वतरण प्रणाली पनि भू मगत बनाइने

काठमाडौं । नेपाल वद्युत प्रा धकरणले दमक,भरतपुर र पोखराको वद्युत वतरण प्रणाली भू मगत बनाउने भएको छ । प्रा धकरणले राजधानीपछि उपत्यका बाहिरका मुख्य सहरको वतरण प्रणाली पनि भू मगत बनाउने तयारी गरेको हो ।

ठूला सहरका मुख्य सडकको वतरण प्रणाली भू मगत गर्न अध्ययन भइरहेको प्रा धकरणका कार्यकारी निर्देशक कुलमान घि सडले बताए । उनका अनुसार वतरण प्रणाली दिगो,भरपर्दो र स्वचा लत बनाउन यी सहरको वतरण लाइन भू मगत गर्न ला गएको हो ।

‘ वद्युतको माग बढिरहेकाले वतरण प्रणालीको क्षमता बढाउनु पर्ने चुनौती छ ,’ उनले भने,‘ २० वर्षपछिको माग प्रक्षेपण गरेर भू मगत लाइन निर्माण गरिने हुँदा माग व्यवस्थापन गर्न सहज हुन्छ ।’ बढ्दो माग व्यवस्थापन गर्न सहरमा ओभर हेड लाइन निर्माण गर्ने ठाउँ नै नभएकाले भू मगत प्र व धमा जानुपरेको उनले बताए ।

‘ वक सत मुलुकको वतरण प्रणाली भू मगत छ । हामीले पनि ठूला सहरमा यो प्र व ध अपनाउन आवश्यक दे खएको छ’ उनले भने । सुरुमा ठूला सहरका मुख्य सडकको वतरण लाइनलाई भू मगत गर्ने तथा भत्री सडकका ओभरहेड लाइनलाई स्तरोन्नति गरेर सञ्चालन गर्ने योजना रहेको उनले बताए ।

भू मगत वतरण लाइनलाई स्वचा लत बनाउन ‘ फल्ड रिमोट ट र्मनल युनिट’ जडान गरिनेछ । स्वचा लत वतरण प्रणाली नियन्त्रण गर्न नियन्त्रण कक्ष पनि निर्माण गरिने प्रा धकरणले जनाएको छ । यी सहरको वतरण लाइन भू मगत तथा स्वचा लत बनाउन १ अर्ब रुपैयाँ लागत अनुमान गरिएको छ ।

प्रा धकरणले पहिलो पहिलो पटक राजधानीका महाराजगन्ज र रत्नपार्क वतरण केन्द्रको प्रणाली भू मगत बनाउन सुरु गरेको छ । बानेश्वर,कुलेश्वर,बालाजु,जोरपाटी र कर्तिपुर वतरण केन्द्रको

प्रणाली पनि भू मगत बनाउन बोलपत्र मुल्याङ्कन भइरहेको प्रा धकरणले जनाएको छ । अबको ४ वर्ष भन्ने काठमाडौं उपत्यकाको प्रणाली भू मगत गरिसक्ने प्रा धकरणको लक्ष्य छ ।

श्रोत : अनलाइन खबर, २०७६/११/०५

वजुलीको तार भू मगत हुने भएपछि व्यवसायी खुसी

५ फागुन, काठमाडौं । वजुलीको तार भू मगत हुने भएपछि व्यवसायी खुसी भएका छन् । व्यवसायीहरूको संगठन नेपाल राष्ट्रिय व्यवसायी महासंघले तार भू मगत गर्ने सरकारी कामको स्वागत गरेको छ । महासंघका अध्यक्ष नरेश कटुवालले सरकारले धेरै राम्रो कामको शुरुवात गरेको बताए ।

आफूहरूले १० वर्ष अघिदेखि तार भू मगत गर्नुपर्ने माग राखेको भन्दै अध्यक्ष कटुवालले यो कामले राज्य तथा व्यवसायीलाई मात्रै नभएर सर्वसाधारणलाई धेरै फाइदा पुग्ने बताए ।

प्रधानमन्त्रीज्यूले जुन कामको शुरुवात गर्नु भएको छ, यो हामीले धेरै पहिलेदेखि उठाउँदै आएका थियौं' उनले भने, 'यसले व्यवसायीहरूलाई केहि सहज र सर्वसाधारणलाई सुरक्षित महशुस गराउनेछ ।'

काठमाडौंका न्यूरोड, महाबौद्ध लगायतका क्षेत्रमा वद्युतिय तार छरपस्त हुँदा सामान ढुवानी गर्न समेत समस्या भइरहेको उनले बताए । तारकै कारण ढुवानी गर्न असहज भएको र पैदलयात्रीहरूले निर्वाध हिंड्न पनि नपाउने गरेको उनले बताए ।

यि सबै क्षेत्रमा तार भू मगत भए व्यवसायीसँगै सर्वसाधारणलाई सुरक्षित तरिकाले यात्रा गर्न सहज हुने अध्यक्ष कटुवालले बताए । महासंघले निर्णय नै गरेर सरकारको कामको स्वागत गर्ने समेत उनले बताए ।

'हामी नराम्रा कामको आलोचनामात्रै होइन, राम्रा कामको स्वागत पनि गर्छौं' उनले भने, 'महासंघले यस कार्यको निर्णय गरेर स्वागत गर्नेछ ।' सरकारले साना उद्योगी तथा व्यवसायीहरूलाई बेवास्ता गरेको भन्दै अध्यक्ष कटुवालले बताउँदै आएका छन् ।

श्रोत : क्यापिटल नेपाल, २०७६/११/५

बैंकहरूले जल वद्युतका लगानीकर्तालाई वशवास गर्न छाडे, आयोजना बुझ्न सीईओ वद्युत प्रा धकरणमा

काठमाडौं । बैंक तथा वतीय संस्थाहरू जल वद्युतमा लगानी गर्न हच्किएका छन् । बैंकले जलबिद्युतका लगानी गर्नु अघि नेपाल वद्युत प्रा धकरणसंग परामर्श लन शुरु गरेका छन् ।

लगानी गर्नुपूर्व आयोजनाका सबल तथा दुर्बल पक्षका बिषयमा बैंकहरूले जानकारी लन थालेको प्रा धकरणका प्रवक्ता प्रवल अ धकारीले बताए ।

केही महिनायता जल वद्युतमा लगानी गर्न तयारीमा रहेका आयोजनाका बारेमा जानकारी लन बैंकका कार्यकारी अ धकृत (सीईओ) हरु नै आउन थालेको उनले बताए ।

आयोजनमा पानीको वहाव, भूगर्भ, लगानी र प्रतिफललगायत इन्जिनियरिङ्ग पक्षका बारेमा सूचना लने सीईओ आउने गरेका उनको भनाई छ ।

यसअघि बैंकहरूले लगानी गर्नुपूर्व प्रा धकरणमा जानकारी लने गर्दैनथे । आयोजनाले गरेको अध्ययनकै आधारमा बैंकहरूले आफुखुसी लगानी गर्दै आएका थए ।

‘पछिल्लो समयमा धेरै आयोजना समस्यामा परेपछि बैंकहरूले हामीसंग बुझेर मात्र लगानी गर्न थालेका छन्’ अ धकारीले क्या पटल नेपालसंग भने ‘आयोजनामा लगानी गर्ने बैंकहरूले धमाधम जानकारी लन प्रा धकरणमा धाउन थालेका छन् ।’

बैंकहरूले नदीमा पानीको बहाव, वास्त वक ऊर्जा उत्पादन, प्रसारणलाइनको अवस्था, आयोजनाका सञ्चालकको व्यवहार र जो खमका बारेमा जानकारी लन थालेको उनले बताए । ‘२५ ओटा आयोजनाहरू रुग्ण भएपछि बैंकहरू थप सशं कत भएर हामीसंग जानकारी आएका हुन्’ उनले भने ।

कतिपय आयोजनाका प्रबद्धकहरूले लगानी बढाएर निर्माणपूर्व नै आफ्नो लगानी उठाउने आरोप लाग्ने गरेको छ । सोहि कारण पनि आयोजनाको वस्तुत अध्ययन नगर्दा धेरै समस्यामा आउने गरेको बुझाइ अ धकारीको छ ।

जल वद्युत आयोजना प्राकृतिक वप त्त, ठेकेदार र सञ्चालकको लापरवाहीलगायत कारणले समयमा सम्पन्न नहुने र लागत बढ्ने गरेको छ । सार्वजनिक र निजी साझेदारीमा निर्माण भइरहेका अ धकाँश आयोजनाको समय लम्बिँदा यसको असर लगानीमा पर्छ ।

४५६ मेगावाटको मा थल्लो तामाकोसी, १११ मेगावाटको रसुवागढी, १०२ मेगावाटको मध्यभोटेकोसी, ४२ मेगावाटको मस्त्रीखोलगायत अ धकाँश आयोजना निर्धारित समय भन्दा ढिला सम्पन्न हुने अवस्थामा छन् ।

सोहि कारण प्राथ मक सेयर निष्कासन गरेका अ धकाँश आयोजनाको सेयर मूल्य प्रति कता सय भन्दा पनि कम छ । सेयर मूल्य कम भएपछि नयाँ जल वद्युत कम्पनीहरूले निष्कासन गर्न लागेको प्राथ मक सेयर (आईपीओ) समेत बिक्री नहुने अवस्था छ । सेयर बजारमा च लमे जल वद्युत, बुटबलपावर कम्पनी र सानिमा बाहेक अन्य कम्पनीको अवस्था कमजोर दे खएको छ ।

वद्युत प्रा धकरणका अनुसार २ हजार ३ सय मेगावाटका १ सय ३४ जल वद्युत आयोजनाहरूले लगानी जुटाउन बाँकी छ । यी आयोजनाको बैंक तथा वतीय संस्थाहरूले अध्ययन गरिरहेका छन् । यी मध्ये अ धकाँशले वद्युत प्रा धकरणसंग वद्युत खरिदबिक्री सम्झौता (पीपीए) गरिसकेका छन् ।

चालु आ र्थक वर्ष सुरु भएयता व भन्न ११ कम्पनीहरूले जल वद्युत आयोजना बनाउन लगानी जुटाएका छन् । न्युनतम ५ दे ख ९९.४ मेगावाट क्षमताका आयोजना बनाउन वकासकर्ताले लगानी जुटाएका हुन् ।

३०९ मेगावाटका ११ आयोजना बनाउन व भन्न बैंकहरूले सह वतीयकरण मार्फत झण्डै ४८ अर्ब रुपैयाँ लगानी सम्झौता गरेका छन् ।

यी आयोजनामा हिमालयन बैंक, नेपाल बैंक, माछापुच्छे बैंक, प्राइम कम र्शियल बैंक, कुमारी बैंक र नेपाल इन्फास्ट्रक्चर बैंकले ऋण लगानी सम्झौता गरेका छन् ।

श्रोत : अनलाइन खबर, २०७६/११/०६

वजुलीको तार भू मगत गर्ने पोखराको असफल योजना

६ फागुन, पोखरा । सोमबार प्रधानमन्त्री केपी शर्माले काठमाडौंमा वजुलीको तार भू मगत गर्ने कामको उद्घाटन गर्दा पोखराबासीले भने झण्डै १५ महिना अगा डको दृश्य झलझली सम्झिए ।

गएको मं सर २७ गते पोखरामा एउटा यस्तै दृश्य दे खएको छ । वद्युतका पोलमा थाम्नै नसक्ने तारको गुजुल्टो र दूरसञ्चार उपकरणहरू हटाउने भन्दै पोखरा महानगरपालिकाले अ भयान थालेको थियो ।

मेयर मानबहादुर जिसीले पोखराको सद्धारथचोकमा गुजुल्टो परेकोमध्ये एउटा तार काटेर अ भयानको सुरुआत गरेका थिए ।

त्यतिबेला मेयर जिसीले भनेका थिए, 'एक महिना भित्र पोखराका मुख्य मुख्य ठाउँमा गुजुल्टो परेका तारहरू हटेर छ्यांगै हुन्छ ।'

मेयरले घोषणा गरेको एक वर्षभन्दा बढी बितिसक्यो तर तार थप गुजुल्टिएका छन् । बिनाअध्ययन र पूर्वतयारी बिना हचुवाको तालमा सुरु भएको अ भयानमा मेयर नै फेल खाए ।

'पोलका तार व्यवस्थापन गर्न सबै अनावश्यक तार हटाइदिमू भनेर अ भयानै सुरु पनि गर्नु । तर, त्यो काम साह्रै गाह्रो हुँदो रहेछ,' मेयर जिसीले अनलाइनखबरसँग भने, 'सर्जनाचोकदेखि महेन्द्रपुल पुग्ने १ महिना लाग्यो । त्यसमा पनि फनि सड दे खएन । जति सोचेको त्यति फनि सड नदे खएपछि त्यसमा अल्झिरहनु राम्रो मानेनौं र काम रो क्यो ।'

यो पनि पढ्नुहोस [काठमाडौंमा गरिँदैछ वजुलीको तार भूमगत \(भ डयोसहित\)](#)

मेयर जिसीलेभन्दा पहिले नै पोखरा महानगरपालिका वडा नम्बर ४ ले पनि आफ्नो वडाका केही ठाउँमा अव्यवस्थित तार हटाउने अभियान थालेको थियो । तर, केही पोलबाट तार हटाउन सके पनि योजनाअनुसार काम गर्न वडा कार्यालयले सकेको थिएन ।

वर्षौंदेखको भूमगत योजना

पोखरामा एक दशकदेखि नै तारलाई भूमगत गर्ने बहस नगरपालिकाबाटै सुरु भएको हो । अव्यवस्थित तार भूमगत गर्ने विषय नीति तथा कार्यक्रममै समेटिएर आउन थालेको हो ।

वर्द्धुतीय तारलाई जमनमुनि व्यवस्थापन गरिने भनेर पोखरा महानगरले यसपटक गौरवको आयोजनामा राखेको छ । तर, यो आयोजना गौरवको होइन ठट्टाको विषय बनेको छ ।

पोलपोलमा गुजुमुजु परेको तार हटाउने घोषणा गर्दै मानबहादुर जिसीले पोखरा महानगरको मेयर पदमा वजयी भएका थिए । तर, जिसी मेयर पदमा वजयी २ वर्ष बितिसकदा पनि तार अन्डरग्राउन्ड त भएको छैन । न त उनले घोषणा गरेझैं पोलपोलका गुजुमुजु तार नै व्यवस्थित हुन सक्यो ।

तारमा ट्याक्टरै झुण्डियो

अव्यवस्थित रूपमा गुजुल्टिएका तारले महानगरबासीले हैरानीमात्रै खेप्नुपरेको छैन, ज्यानै लने ठूला दुर्घटना पनि भोग्नुपरिरहेको छ ।

अघिल्लो वर्ष साउन २६ गते महेन्द्रपुलबाट रानीपौवातर्फ गइरहेको मोटरसाइकलमा सवार व्यक्तिमा थ अचानक वजुलीको तार चुँ डएर लाग्यो । ती व्यक्तिको पछि उपचारका क्रममा मृत्यु भयो ।

दुई वर्षअघि बसको छतमा राखेर ल्याउँदै गरेको एउटा हाते ट्याक्टर पोखरा अमर संहको बिजुली तारमा अड् कयो । सम्बन्धित निकायले दिनभर लगाएर उक्त समस्या सुल्झाएका थए ।

गत वर्ष साउन २ गते पोखरा गणेश टोलमा पनि अव्यवस्थित वजुली तारकै कारणले आगलागी भएको थयो । उक्त घटनाले ठूलै चर्चा पाएको थयो । पोखरा महानगरपा लकाप्रति धेरैले प्रश्न उठाएपछि बल्ल काम सुरु भएको थयो । त्यो पनि अधकल्चो भयो ।

अव्यवस्थित तारका कारण सर्वसाधारणलाई मात्र होइन, स्वयं महानगरलाई समेत कुरूप बनाउँदै ल गरहेको छ । सडकमा रहेका पोलमा वजुली, केबुल, टे लफोन र इन्टरनेटका अव्यवस्थित तारकै कारण दुर्घटना बढ्दै गएको सरोकारवाला निकाय गुनासो गरिरहेका छन् ।

पोलमा गुजुल्टिएका तार व्यवस्थापन गर्न पोखरा महानगरले 'तार व्यवस्थापन सहजीकरण स मति' पनि गठन गरेको थयो । ११ सदस्यीय स मतिको संयोजक महानगरका तत्कालीन नि मत्त प्रमुख प्रशासकीय अ धकृत गंगालाल सुवेदी थए । स मतिले गत वर्ष मं सरमा तार व्यवस्थापन गर्न भन्दै अ भयान समेत सञ्चालन गरेको थयो ।

पोखरा महानगरले सूचना प्रका शत गरेरै नेपाल वद्युत प्रा धकरण, इन्टरनेट सेवा प्रदायक संस्था, नेपाल टे लकम, केबल व्यवसायी लगायतका संस्थालाई बोलाएर तार व्यवस्थापनमा सहयोग गर्न आग्रह गरेको थयो । अ भयानको सुरुआत मं सर २७ गते महानगर मेयर मानबहादुर जिसीले सद्धार्थचोकमा एक इन्टरनेट सेवा प्रदायक कम्पनीको तार काटेर गरेका थए ।

पहिले फाइबर त्यसपछि अन्डरग्राउन्ड !

केही महिनाअघि पोखरामा भएको एक कार्यक्रममा नेपाल वद्युत प्रा धकरण प्रमुख कुलमान घि सडले चाँडै काठमाडौंसहित पोखरा र भरतपुरका तार अन्डरग्राउन्ड गरिने जानकारी दिएका थए ।

उनको घोषणा अनुसार काठमाडौं महानगरले मंगलबारदे ख तारलाई भू मगत बनाउन सुरु गरिसकेको छ । जसको उद्घाटन प्रधानमन्त्री केपी शर्मा ओलीले गरेका हुन् ।

काठमाडौंले तार भू मगत गराउने अ भयान सुरु गरिसक्दा पोखरा महानगरले भने तार अन्डरग्राउन्ड नभई पहिले फाइबर तारबाट समाधान खोजिने जनाएको छ । ‘अन्डरग्राउन्ड त बनाउने नै हो । तर, त्यो गर्न सडकको स्पेसबारे पनि सोच्नुपर्ज्यो । त्यसले क तको सम्भावना देखाउँछ, अनिमात्रै योजना अघि बढ्छ,’ पोखरा महानगर मेयर जिसी भन्छन्, ‘अहिलेलाई राम्रो उपाय भनेकै फाइबर तार जडान नै हो ।’

मेयर जिसीले सडकका दुवै भागमा फाइबर तार तानेर त्यसबाट गुजुल्टो तार व्यवस्थापन गर्ने सोच बनाइरहेको सुनाए । ‘महानगरको अहिलेको योजना भनेको दुवै भागतिर फाइबर तार तानेर त्यसबाट डिस्ट्रिब्युसन दिने क भन्ने हो । अहिले कम्तीमा २ वटा फाइबर तानेर त्यसबाटै सबै इन्टरनेट सेवा प्रदायक (आईएसपी) ले रोयल्टी तिरेरमात्रै सेवा अघि बढाउने गरी ला गरहेका छौं,’ उनले भने, ‘तर, फाइबर महानगरले राख्ने हो क दूरसञ्चारले भन्ने कुरा छ ।’

मेयर जिसीले फाइबर तारबाट पोखराका पोलमा रहेका अव्यवस्थित तार व्यवस्थापन गर्न दूरसञ्चार प्रा धकरणले अध्ययन सुरु गरिसकेको जानकारी दिए । ‘दूरसञ्चारले अध्ययन प्र क्रया अघि बढाइसकेको छ । त्यसले १०/१५ गते भत्र अध्ययन गरिसक्छौं भनेको छ । उसको रिपोर्ट आइसकेपछि बसेर छलफल हुन्छ’ उनले भने ।

वजुलीका तार भू मगत गर्न भने समय लाग्ने उनको भनाइ छ ।

श्रोत : क्यापिटल नेपाल, २०७६/११/६

खम्ती जल वद्युतको स्वा मत्व हस्तान्तरण गर्न वद्युत प्रा धकरण र हिमाल पावरले संयुक्त कम्पनी बनाउँदै

काठमाडौं । सञ्चालनमा रहेको खम्ती जल वद्युत आयोजनाको स्वा मत्व हस्तान्तरणका लागि संयुक्त कम्पनी गठन हुन लागेको छ । नेपाल वद्युत प्रा धकरणले निर्देशक वेलप्रसाद शर्माको संयोजकत्वमा स मति गठन गरिसकेको छ ।

शर्माको संयोजकत्वमा भएको स मतिले हिमाल पावर ल मटेडसंग आयोजनाको स्वा मत्व हस्तान्तरण, कम्पनीको प्रवन्धपत्र नियमावली बनाउने काम गरिरहेको वद्युत प्रा धकरणका प्रवक्ता प्रवल अ धकारीले बताए ।

आगामी जुलाई १० अर्थात असारदेखि ६० मेगावाटको खम्ती आयोजनाको आधा स्वा मत्व हिमाल पावरबाट वद्युत प्रा धकरणमा आउने भएकाले संयुक्त कम्पनी गठनको काम सुरु भएको उनले सुनाए । आयोजनाको स्वा मत्व हस्तान्तरण, आर्थिक विश्लेषण र वद्युत खरिदबिक्री सम्झौता (पीपीए) का लागि बेग्लै स मति गठन गरिएको उनले जानकारी दिए ।

खम्तीको स्वा मत्व हस्तान्तरण गर्न डल्लीराज दाहालको संयोजकत्वमा गठन भएको स मतिले काम गरिरहेको छ । यस्तै आयोजनाको वतीय विश्लेषणको काम प्रवन्धक जयराज भण्डारीको स मतिले गरेको छ । पीपीएको काम प्रवक्ता अ धकारीको स मतिले काम अघि बढाएको छ ।

संयुक्त कम्पनीले हिमाल पावरबाट खम्तीको स्वा मत्व लने छ । त्यसपछि सो आयोजना वद्युत प्रा धकरण र हिमाल पावरको आधा स्वा मत्व हुने छ । नाफा आधा बाँड्ने उनले बताए ।

वद्युत प्रा धकरणले खम्ती आयोजनासंग डलरमा पीपीए गरेको छ । जुलाई ११ देखि आधा स्वा मत्व वद्युत प्रा धकरणमा आउनुका साथै डलर पीपीएको म्याद स कने छ । सस्तोमा पीपीए गर्ने वषयमा छलफल भइरहेको उनले जानकारी दिए ।

हाल वर्षादको ६ महिनामा प्रतियुनिट ४ रुपैयाँ ८० पैसाँ र सुख्खाको ६ महिना प्रतियुनिट ८ रुपैयाँ ४० पैसा दर रहेको छ । गठन हुन लागेको संयुक्त कम्पनीसंग यो भन्दा पनि कम दरमा पीपीए गर्न लागेको अ धकारीको भनाई छ ।

खम्ती आयोजनाबाट वद्युत प्रा धकरणले डलरमा महंगो बिजुली कन्दै आएको छ । रोयल्टी शुल्क समेत गरी खम्तीको बिजुली प्रतियुनिट २१ रुपैयाँसम्म पुगेको अ धकारीले जानकारी दिए ।

सन २००० जुलाईदेखि व्यवसायीक रुपमा बिजुली उत्पादन थालेको खम्तीको २० वर्षपछि आधा स्वा मत्व प्रा धकरणमा हस्तान्तरण हुने सम्झौता भएको थियो ।

प्रा धकरणले खम्तीको बिजुली खरिद गरेवापत हिमाल पावरलाई डलरमा भुक्तानी गर्दै आएको छ । वदेशी मुद्रा वनियमय जो खम पनि वद्युत प्रा धकरणले वहन गर्नुपर्ने छ ।

वद्युत प्रा धकरणले खम्ती आयोजनाको रोयल्टमात्रै वा र्षक ४८ करोड रुपैयाँ बराबरको बुझाउदै आएको छ । प्रा धकरणले हिमाल पावरलाई वा र्षक ३ करोड २४ लाख ४ हजार ९५६ डलर अर्थात साढे ३ अर्ब रुपैयाँ भुक्तानी गर्दै आएको छ ।

खम्ती बुट नीतिअन्तगत निजी तथा वदेशी लगानीबाट निर्माण भएको पहिलो आयोजना हो । आयोजनाले सन २००० को जुलाई ११ तारिखदेखि वद्युत उत्पादन थालेको हो । हिमाल पावरको ५० वर्षको वद्युत उत्पादन अनुमतिपत्र (लाइसेन्स) छ ।

हिमाल पावरमा नेपालको बुटबल पावर कम्पनी ल मटेड (बीपीसी) , नर्वेको स्ट्याटक्राफ्ट एसएफ, आलस्थम पावर एस, जीई इनर्जी एसको संयुक्त लगानी रहेको छ । त्यसबेला आयोजना बनाउन १४ करोड ५२ लाख डलर लगानी भएको थियो ।

वद्युत प्रा धकरणसंग डलरमा पीपीए गदा १ डलर बराबर ५२ नेपाली रुपैयाँ थियो । २ दशकको अन्तरालमा डलर मजवत भएर ११५ रुपैयाँ पुगेको छ । आयोजनाबाट वा र्षक ३५ करोड युनिट बिजुली उत्पादन हुने गरेको छ ।

श्रोत : ऊर्जा खबर, २०७६/११/६

प्रसारण लाइन नबन्दा दर्जनौं आयोजना थ लए, ५ सय मेगावाटभन्दा बढी वद्युत खेर जाँदै

काठमाडौं । लगानीमैत्री वातावरणको अवस्था प्रतिकूल बन्दै गए पनि पछिल्लो समय जल वद्युत आयोजना निर्माणको गतिले तीव्रता लएको छ । जुनरूपमा आयोजना बनिरहेका छन् त्यही अनुसार प्रसारण लाइन पूरा भएका छैनन् ।

समयमा प्रसारण लाइन नबनेकै कारण दर्जनौं आयोजनाको वद्युत खेर जाने अवस्था दे खएको छ । नेपाल वद्युत प्रा धकरणको जिम्मामा रहेका अ धकांश लाइनको निर्माण निकै सुस्त छ । कार्यकारी निर्देशक कुलमान घि सडले सम्बन्धित नदी कोरिडोरका आयोजना पूरा हुँदासम्म लाइन पनि तयार हुने बताउँदै आएका छन् ।

घि सडले दाबी गरे झैं प्रसारण लाइन निर्माणको अवस्था सन्तोषजनक दे खँदैन । अहिले दोर्दी, सोलु, संगटी-लामोसाँघु, च लमे-त्रिशूली, समुन्द्रटार-त्रिशूली लगायत प्रसारण लाइनको काम निकै सुस्त छ । यी लाइनमा जोड्न भन्दै 'कनेक्सन ए ग्रमेन्ट' भएका धेरै आयोजनाको वद्युत खेर जाने अवस्था छ । जसबाट निजी क्षेत्रको अर्बौं रुपैयाँ डुब्ने खतरा दे खन्छ ।

निर्माणाधीन २२० केभीका कालीगण्डकी तथा कोसी कोरिडोर, च लमे-त्रिशूली एवं १३२ केभीका संगटी-लामोसाँघु, समुन्द्रटार-त्रिशूली-३ 'बी' हब, दोर्दी र सोलु कोरिडोरमा करिब हजार मेगावाटबराबरका आयोजना निर्माण भइरहेका छन् । कूल क्षमतामध्ये आधाभन्दा बढी वद्युत खेर जाने अवस्था दे खएको छ ।

संगटी-लामोसाँघु, दोर्दी, सोलु, समुन्द्रटार-त्रिशूली, च लमे-त्रिशूली, कालीगण्डकी कोरिडोरमा वद्युत जोड्ने सम्झौता गरेका आयोजनाबाट क्रमशः ४१ मेगावाट, ६४ मेगावाट, १२३.५ मेगावाट, ४२ मेगावाट, १६८ मेगावाट, ४२ मेगावाट वद्युत खेर जाने अवस्था छ ।

प्रसारण लाइन निर्माणमा भएको ढिलाई हुँदा ५ मेगावाटको घलेम्दीले करोडौं रुपैयाँ घाटा बेहोरेको छ । यस्तै, म्याग्दीमा निर्माण भएको १३ मेगावाटको थापा खोलाको वद्युत पनि वैकल्पिक प्रसारण लाइनमा जो डएको छ ।

यता प्रसारण लाइन निर्माण नभएकै कारण ल लतपुरमा निर्माण भएको टुंगुन-ठोस्ने खानीखोलाको ४० करोडको वद्युत खोलामा बगेर खेर गयो । डेढ वर्ष आधाभन्दा बढी वद्युत खेर गएपछि अहिले कनेक्सन ए ग्रमेन्ट हुँदाको भन्दा अर्कै सबस्टेसनमा जोडेर आयोजना पूर्ण क्षमतामा सञ्चालनमा ल्याइएको छ ।

कालीगण्डकी कोरिडोर (२२० केभी)
पश्चिम क्षेत्रमा निर्माणाधीन आयोजनाको वद्युत जोड्ने लक्ष्यले २२० केभी कालीगण्डकी कोरिडोर अगाड बढाइएको हो । यसको प्रगति निराशाजनक छ । यही प्रसारण लाइन निर्माणको टुंगो नलाग्दा म्याग्दीस्थित ४२ मेगावाटको मस्त्री खोला निर्माणमा जान झन्डै २ वर्ष ढिलो भयो । अहिले आयोजनाको काम पूरा भई वद्युत उत्पादनको चरणमा पुग्न लागेको छ । तर, आयोजनाले उत्पादन गर्ने वद्युत जो डने प्रसारण लाइनको टुंगो छैन ।

यस कोरिडोरमा मस्त्री खोलासहित ६५ मेगावाटको मा थल्लो कालीगण्डकी लगायत आयोजना निर्माणाधीन छन् । प्रसारण लाइनकै कारण १३ मेगावाटको थापा खोला केवाड सबस्टेसनमा जो डएको छ । यो लाइन २०७५ का तकमै पूरा हुनुपर्ने थयो । दाना-खुर्कोट ३९ कलो मटर खण्डमा १ सय १४ मध्ये १ सय १० टावर मात्र ठड्याइएको छ ।

च लमे-त्रिशुली (२२० केभी)
करिब ५ सय मेगावाट वद्युत जो डने च लमे-त्रिशुली प्रसारण लाइनको काम ३ वर्षमा आधामात्र स कएको छ । २०७५ पुसमै पूरा गर्नुपर्ने आयोजना ठेकेदारको ढिलासुस्तीले सुरु म्याद स कएको एक वर्षसम्म ५५ प्रतिशतमात्र पूरा भएको छ । प्रसारण लाइनको ७८ टावरमध्ये ३२ ठाउँमा काम भइरहेको आयोजना संयोजक थर्कबहादुर थापाले बताए । यद्यपि, निर्माणमा खासै समस्या नरहेको थापाको भनाइ छ ।

‘स्थानीयले सानो-तिनो अवरोध गरे पनि समस्या समाधान गर्दै अघि बढेका छौं,’ उनले भने, ‘छिटो निर्माण सक्ने गरी कामलाई तीव्रता दिइरहेका छौं । यो लाइन अबको एक वर्ष भित्र पूरा नभए १ सय ११ मेगावाटको रसुवागढी, ४२.५ मेगावाटको सान्जेन, १४.८ मेगावाटको मा थल्लो सान्जेनको वद्युत खेर जानेछ । यी आयोजनाको काम अन्तिम चरणमा छ ।

समुद्रतार-त्रिशूली-३ ‘बी’ हब (१३२ केभी) यो प्रसारण लाइनको काम भने अन्तिम चरणमा पुगेको छ । समय-समयमा स्थानीयले अवरोध गरे पनि समस्या समाधान गर्दै निर्माण अन्तिम चरणमा पुर्‍याइएको च लमे-त्रिशूलीको संयोजकसमेत रहेका यस आयोजनाका प्रमुख थापाले बताए । उनका अनुसार यो प्रसारण लाइनको काम बैशाख भित्र पूरा हुनेछ । यस प्रसारण लाइनबाट २ सय ८० मेगावाटसम्म वद्युत प्रवाह हुन सक्छ । यस क्षेत्रमा अहिले ४२.५ मेगावाटका ८ आयोजना निर्माणाधीन छन् ।

सोलु कोरिडोर (१३२ केभी) सोलु कोरिडोरमा आधा दर्जनभन्दा बढी आयोजना निर्माणाधीन छन् । १३२ केभी सोलु कोरिडोरमा जोडने गरी १८ मेगावाटको मा थल्लो सोलु, ८२ मेगावाटको तल्लो सोलु, ५ मेगावाटको जुनबेंसी र ८६ मेगावाटको सोलु-दूधकोसी, २३.५ मेगावाटको निर्माणाधीन छन् ।

२३.५ मेगावाटको सोलुको उपकरण परिक्षण पूरा भइसकेको छ । प्रसारण लाइन तयार नहुँदा ४ महिनादेखि आयोजनाको वद्युत खेर गइरहेको छ । सोलु कोरिडोर प्रसारण लाइन तयार नहुन्जेल ३३ केभी लाइनमा जोड्ने तयारी गरिएको छ । प्राधिकरणका कार्यकारी निर्देशक घि सडले पटक-पटक प्रसारण लाइनको स्थलगत निरीक्षण गरेर सम्पन्न भएका आयोजनाको वद्युत खेर जान नदिने दाबी गरे पनि व्यवहारमा देखाएको छैन ।

उता यही प्रसारण लाइनमा जोडने तल्लो सोलुको निर्माण अन्तिम चरणमा छ । सबस्टेसन तयार भए पनि प्रसारण लाइनको काम निकै सुस्त छ । यही कारण वद्युत खेर जाने चन्ता बढेको सोलु हाइड्रो पावर कम्पनीका प्रमुख कार्यकारी अधिकृत आशुष गर्गले बताए ।

२०७५ चैत्रमा पूरा हुनुपर्ने ९० कलो मटर लामो सोलु कोरिडोरको काम अन्तिम चरणमा पुगेको आयोजना प्रमुख जर्नादनप्रसाद गौतमले बताए । सोलुखुम्बु र ओखलढुंगाको वन क्षेत्रको रुख

कटानको स्वीकृति लन ढिलो हुँदा कामले गति लन नसकेको उनको भनाइ छ । ३ सय ३ मध्ये १ सय ५१ टावर ठड्याइसकेको छ । २ सय ४५ वटाको जग तयार भई २५ कलो मटर तार तानिएको छ ।

कोसी कोरिडोर (२२० केभी)

भारतीय अनुदानमा २०७४ का तकदे ख निर्माण सुरु गरिएको प्रसारण लाइनको काम निकै सुस्त छ । अबको ८ महिना भत्र पूरा गर्ने सम्झौता रहे पनि सम्भावना दे खँदैँन । यो प्रसारण लाइनमा करिब २ हजार मेगावाट वद्युत प्रवाह गर्न स कन्छ । इनरुवा-धनकुटा-बसन्तपुर, संखुवासभाको बानेश्वर र तुम्लिङटारसम्म १ सय ५ कलो मटर प्रसारण लाइन निर्माण हुनेछ । यो लाइनमा ५ सय १६ मेगावाटका २८ आयोजना जोड्न वद्युत खरिद सम्झौता (प पए) भइसकेको छ ।

दोर्दी कोरिडोर (१३२ केभी)

२०७५ मं सरदे ख निर्माण सुरु भएको दोर्दी कोरिडोरको अहिले आधामात्र काम स कएको छ । कीर्तिपुर-उदिपुर लाइनमा २१ वटा फाउन्डेसन तयार भएको आयोजना प्रमुख रमेश पौडेलले बताए । उनका अनुसार १० कलो मटर लाइनमा ३७ टावर निर्माण हुनेछन् । चालू आ र्थक वर्ष भत्र लाइन तथा सबस्टेसनको काम पूरा हुने उनको दाबी छ ।

यस क्षेत्रमा २५ मेगावाटको मा थल्लो दोर्दी ए, ५४ मेगावाटको सुपर दोर्दी, १२ मेगावाटको दोर्दी-१ र २७ मेगावाटको दोर्दी खोला निर्माण भइरहेका छन् । उदीपुरमा सबस्टेसन निर्माण गर्न ढिलो हुने भएपछि मा थल्लो दोर्दी 'ए' को वद्युतगृह नजिक नयाँ सबस्टेसन निर्माण गरिँदैछ । यो सबस्टेसन समयमै निर्माण भए केही आयोजनाको वद्युत जोड्न स कने सम्भावना दे खन्छ ।

संगटी-लामोसाँघु (१३२ केभी)

संगटी-लामोसाँघु १३२ केभी प्रसारण लाइन समयमा निर्माण नहुँदा दोलखामा निर्माणाधीन आधाजर्दन बढी आयोजनाको वद्युत खेर जाने अवस्था छ । प्रा धकरणले स्थानीय अवरोध हटाएर काम अघि बढाउन नसक्दा निजी लगानीका आयोजनाको वद्युत खेर जाने अवस्था आएको हो । यो प्रसारण लाइन तथा सबस्टेसन निर्माणको काम दशकौँदे ख अलपत्र छ ।

संगटीदे ख सन्धुपाल्चोकको लामासाँघुसम्म ४० कलो मटर प्रसारण लाइनका ला ग १ सय २५ टावर निर्माण गर्नुपर्नेमा अहिलेसम्म १ सय १८ जग खनिएको र करिब ९० वटा टावर ठड्याइएको तथा २२ कलो मटर तार तानिएको छ । स्थानीय समस्या समाधानको प्रयास नगर्दा ७ वटा टावर निर्माण गर्न प्रा धकरणले जग खन्न सकेको छैन ।

२५ मेगावाटको संगटी जल वद्युत आयोजना निर्माण सम्पन्न भई वद्युत उत्पादन सुरु गर्ने तयारी अवस्थामा छ । तर, प्रसारण लाइन तयार नभएकै कारण यो आयोजनाको वद्युत खेर जाने लागेको े प्रवर्धक संगटी हाइड्रो इनर्जी कम्पनीका सञ्चालक सुदिपराज गौतमले बताए । ‘आयोजना वद्युत उत्पादन गर्ने तयारी अवस्थामा छ,’ उनले ऊर्जा खबरसँग भने, ‘प्रसारण लाइन छैन । कहाँ लगेर जोड्नु ?’

प्रा धकरणले प्रसारण लाइन तयार नगरिदिँदा वद्युत बिक्रीबाट हुने आम्दानीको हिस्सा गुमाउनु पर्ने अवस्था आएको गौतमले बताए । ‘बैंकको साँवा-च्याज बढेको बढे छ । समयमा उत्पादन सुरु गर्न स कएको छैन । यीनै कारणले निजी लगानीका आयोजना रुग्ण हुन्छन्’ उनले भने ।

सरकारले प्रतिस्पर्धा गराएर निजी क्षेत्रलाई दिएका ६ मध्येको एक संगटीको वद्युत कन्न नसके प्रा धकरणले ४५ प्रतिशतसम्म क्षतिपूर्ति तिर्नु पर्ने प्रावधान वद्युत खरिद सम्झौता (प पए) मा छ । प्रसारण लाइनकै समस्याका कारण संगटीसँगै दोलखामा निर्माणाधीन ११ मेगावाटको तल्लो खारे खोला, ५ मेगावाटको घट्टे खोलाको वद्युत पनि खेर जाँदैछ ।

श्रोत : ऊर्जा खबर, २०७६/११/६

चालू वर्ष भन्ने बूढीगंगाको ठेक्का सम्झौता गर्ने तयारी, अर्को वर्षदेखि निर्माण थालने

काठमाडौं । अछामस्थित २० मेगावाटको बूढीगंगा जल वद्युत आयोजना निर्माण गर्न चालू वर्ष भन्ने ठेक्का सम्झौता हुने भएको छ । वदेशीसँग ऋण लएर अघि बढाइएको आयोजनाको संरचना निर्माण गर्न ठेक्का सम्झौता गर्ने तयारी भइरहेको हो ।

ठेकेदार छनोट गर्न राष्ट्रिय योजना आयोग र अर्थमन्त्रालयले स्वीकृती दिएको आयोजना प्रमुख सूर्यप्रसाद रिजालले बताए । उनकाअनुसार ऋण दाता साउदी अरे वया र कुवेतसँग स्वीकृति लएपछि अन्तर्राष्ट्रिय बोलपत्र आह्वान गरिनेछ ।

‘ठेक्का सम्झौताको आवश्यक कागजात सबै तयार छन्,’ उनले ऊर्जा खबरसँग भने, ‘चाँडै बोलपत्र आह्वान गर्छौं । देशी वदेशी कम्पनीबाट पर्ने बोलपत्रको मुल्याङ्कन गरी चालू वर्ष भन्ने ठेकेदार छनोट गर्छौं ।’ ठेकेदार छनोटपछि नयाँ आर्थिक वर्षबाट आयोजनाको संरचना बनाउन सुरु गरिने पनि उनले बताए ।

कानुनी प्रक्रिया पूरा गर्न धेरै समय लागेकाले लक्ष्यअनुसार आयोजना अघि बढाउन नसकेको उनले दाबी गरे । निर्माण सुरु गरेको ४० महिनामा सम्पन्न गरी आयोजनाबाट वद्युत उत्पादन गर्ने लक्ष्य छ । आयोजनाको अध्ययन सक्न ६ वर्ष लागेको थियो । निरन्तर कर्मचारी फेरबदल हुने एवं ऊर्जा, जलस्रोत तथा सँचाइ मन्त्रालयले नियमनमा चासो नदिँदा लामो समय आयोजना अलपत्र जस्तै बन्यो ।

सुरुमा ६ करोड अमेरिकी डलर (करिब ६ अर्ब ६५ करोड रुपैयाँ) अनुमान गरिएको आयोजनाको लागत अहिले बढाएर साढे ८ अर्ब रुपैयाँ पुर्याइएको छ । सरकारले आयोजनामा लगानी गर्न भनेर साउदीसँग ३ करोड डलर र कुवेतसँग १ करोड ८० लाख डलर ऋण लएको छ । बाँकी रकम आफैँ लगानी गर्ने योजना छ ।

अर्धजलाशय आयोजना भएकाले सोहीअनुरूप संरचना निर्माण गर्नु परेकाले निजी लगानीका भन्दा यो आयोजना महंगो भएको रिजालले दाबी गरे । आयोजना स्थलदेखि कैलालीको पहलमानपुरसम्म ८० किलो मटर १३२ केभी प्रसारण लाइन निर्माण गर्नु पर्ने भएकाले पनि बढी लागत देखाएको उनले बताए ।

कुवेत फण्डसँग २०६९ असार २० (सन् २०१२, जुलाई ४) गते र साउदी फण्डसँग २०७१ असार ४ (सन् २०१४, जुन १८) मा ऋण सम्झौता भएको थियो । कुवेतसँग ऋण सम्झौता भएकै ८ वर्ष भइसक्यो । साउदी फण्डसँग सम्झौता भएको पनि ५ वर्ष बितिसकेको छ । प्रशासनिक खर्चसहित साढे २ प्रतिशत ब्याजमा दाताले ऋण दिने सहमति छ ।

पछिल्लो ५ वर्षमा (आर्थिक वर्ष २०७१/७२-२०७५/७६) आयोजनाको निर्माण प्रक्रियामा ५२ करोड २२ लाख २६ हजार रुपैयाँ खर्च भइसकेको छ । गत आवमा मात्र १७ करोड ७५ लाख ४० हजार रुपैयाँ खर्च भएको थियो । चालू वर्षका लागि २ अर्ब २ करोड रुपैयाँ बजेट छुट्ट्याएको छ ।

यस्तै, आयोजनाको वातावरणीय प्रभाव मूल्याङ्कन प्रतिवेदन वन तथा वातावरण मन्त्रालयबाट स्वीकृत हुन बाँकी छ । 'वातावरणीय प्रभाव मूल्याङ्कन प्रतिवेदन मन्त्रालयमा पठाएको धेरै भयो । स्वीकृत भएको छैन' उनले भने ।

अहिलेसम्म बाँधस्थल, वद्युतगृह, आवास, सबस्टेसन तथा कार्यालयका लागि आवश्यक जग्गा अधग्रहण भएको छ । बाँधस्थल तथा वद्युतगृहसम्मको पहुँचमार्ग निर्माण भएको र आवश्यक पुल निर्माण भएको छ ।

आयोजना सम्पन्न हुँदा वा र्षक १०६.२८ गगावाट घन्टा वद्युत उत्पादन हुनेछ । स्थानीयले उत्पादन सुरु भएको १५ वर्षसम्म आयोजनाबाट वा र्षक २६ लाख रुपैयाँ रोयल्टी पाउने उल्लेख छ । १५ वर्षपछि पूरा भएपछि भने आयोजनाले वा र्षक करिब १ करोड ४६ लाख रुपैयाँ रोयल्टी स्थानीयलाई बुझाउनुपर्छ ।

श्रोत : राजधानी, २०७६/११/६

ऊर्जामन्त्रीज्यू, 'काठका पोलहरु कहिलेसम्म वस्थापन हुन्छ ?'

काठमाडौं । 'माननीय मन्त्रीज्यू, वद्युत् प्रसारणमा प्रयोग भएका काठका पोलहरु कहिलेसम्म वस्थापन गरिन्छ ? सम्पूर्ण उपभोक्ताको घरघरमा कहिलेसम्म बिजुली बत्ती वतरण गरिसक्ने योजना छ ?'

प्रतिनिधि सभाको आजको बैठकमा सम्बन्धित मन्त्री र सांसदहरुको प्रश्नोत्तर आरम्भ हुनुपूर्व ऊर्जा, जलस्रोत तथा सँचाइमन्त्री वर्षमान पुनलाई सभामुखले रोष्टममा बोलाइसकेका थिए । जवाफ दिन तयार मन्त्री पुनलाई प्रश्न गर्दै नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (नेकपा) का खगराज अर्खकारीले गरेको उक्त प्रश्नको जवाफमा मन्त्री पुनले हाल नेपाल वद्युत् प्राधिकरणका करीब तीन लाख काठका पोलहरु रहेको र सबै काठका पोलहरु वस्थापन गर्ने कार्यक्रमअन्तर्गत यस वर्ष ३० हजार पोल वस्थापन गरिएको जानकारी दिए । उनले बाँकी वस्थापनको काम प्रदेश सरकारको सहकार्यमा वस्थापन गरिने जानकारी दिए । उनले शहरी क्षेत्रमा बिजुलीका तारहरु भू मगत गर्ने अ भयान शुरु भइसकेको जानकारी दिए ।

उनले हाल ८८ प्रतिशत घरमा बिजुली पुगेको र आगामी दुई वर्षमा सबै घरमा वद्युत् पुऱ्याउने कार्यक्रम रहेको र पोखरामा भू मगत तार व्यवस्थापनका लागि अध्ययन शुरु भइसकेको जानकारी दिए । उनले यस वर्ष थप एक हजार मेगावाट वद्युत् थप गरिने योजना रहेकाले मुलुक बिजुलीमा आत्मनिर्भर हुँदै निर्यात गर्ने तयारीमा समेत रहेको उल्लेख गरे ।

मन्त्री पुनलाई सोही वषयमा पूरक प्रश्न गर्दै नेपाली काँग्रेसका पुष्पा भुसालले गाउँगाउँमा काठका पोलहरु वस्थापन त भएको छ तर नयाँ पोलबाट बत्ती नआएका गाउँहरु अझै कायम भएकाले पहिला स्वदेशमा सबै ठाउँमा बिजुली पुऱ्याएर बिजुली निर्यात गर्न सुझाव दिइन् । एउटा प्रश्नमा बढीमा तीनवटा मात्रै पूरक प्रश्न सोध्न पाउने नियमको उपयोग गर्दै नेकपाका महेश बस्नेतले सरकारले काठमाडौं उपत्यकाबाट भू मगत वद्युतीय प्रणालीको थालनी भएका धन्यवाद दिँदै पुल सार्ने नाममा बढी बजेट खर्च भएको स्थितिमा यस्को जिम्मेवारी स्थानीय तहलाई दिइएमा मतव्ययी हुने सुझाव दिए ।

नेपाली काँग्रेसका डला सङ्गौला (पन्त) ले बूढीगण्डकी जल वद्युत् आयोजनाको मुअब्जा ववाद कन समाधान भएन ? सो आयोजनामा कन वदेशी लगानीकर्तालाई समावेश गरियो ? पश्चिम

सेती जल वद्युत् आयोजनासँगको सम्झौता कन अलपत्र परेको हो ? भनी सोधेको प्रश्नमा मन्त्री पुनले बूढीगण्डकी आयोजनाको जग्गा वतरणमा हाल कुनै ववाद नरहेको र बाँकी करीब २० प्रतिशत स्थानीयवासीले मुअब्जाका ला ग निवेदन दिइसकेको जानकारी दिए ।

नेपाल मजदूर कसान पार्टीका सांसद प्रेम सुवालको सम्पूर्ण खेतीयोग्य जमीनमा सँचाइको सु वधा कहिलेसम्म पुऱ्याउन स कन्छ भन्ने प्रश्नको जवाफमा मन्त्री पुनले हाल सँचाइयोग्य २६ लाख ४१ हजार हेक्टर र खेतीयोग्य जमीन २२ लाख ६५ हजार रहेकामा आगामी १५औँ योजनामा ९० प्रतिशत खेतीयोग्य जमीनमा सँचाइ पुऱ्याउने लक्ष्य रहेको जानकारी दिए । हाल १४ लाख ८३ हजार हेक्टर जमीनमा सँचाइ सु वधा छ । उक्त योजना अव धमा तीन लाख हेक्टर जमीनमा निय मत सँचाइ पुऱ्याउने लक्ष्य लइएको र दीर्घकालीमा बाह्रमास सँचाइ हुने गरी काम गरिरहेको जानकारी दिए । उनले हाल चालू भरी बबई बहुद्देशीय आयोजना र व भन्न सँचाइ आयोजनाबाट सँचाइ सु वधा दिइने जवाफ दिए ।

सांसद सुवालले सँचाइ सु वधा बढाइएको भए पनि अन्न र तरकारीको आयात बढ्दो दे खँदा सँचाइ वतरण वैज्ञानिक नभएको पूरक प्रश्न गरेपछि मन्त्री पुनले ९० प्रतिशत खेतीयोग्य जमीनमा सँचाइ पुग्दा वैज्ञानिक र योजनाबद्ध हुने जवाफ दिए ।

सांसद सरिता गरी ढल्केबर प्रसारण लाइनका नाममा बिना सर्वेक्षण आयोजना शुरु भनी गरेको प्रश्न नबु झएको भन्दै मन्त्री पुनले हाल जवाफ दिएनन् । सांसद रङ्गमती शाही हुम्लामा वनियोजित सँचाइको बजेट कन सदुपयोग भएन भन्ने प्रश्नको उत्तरमा मन्त्री पुनले अपुग भएका ठाउँमा सँचाइ सु वधा पुऱ्याइने उल्लेख गरे । संसद्का आगामी बैठकमा अन्य मन्त्रालयसँग सम्बन्धित वषयमा मन्त्रीसँग र सांसदको प्रश्नोत्तर हुनेछ ।

अब रत्नपार्क र महाराजगन्ज क्षेत्रमा भू मगत र स्वचा लत

बिजुलीको तार

काठमाडौं उपत्यकाको रत्नपार्क र महाराजगन्ज क्षेत्रमा भू मगत र स्वचा लत बिजुलीको तार बिछ्याउने काम सुरु भएको छ । बिजुलीको तार बिछ्याउने कामको सोमबार प्रधानमन्त्री केपी ओलीले शुभारम्भ गर्दै अब देश कुरूपबाट सौन्दर्य युगमा प्रवेश गरेको बताएका छन् । उनले आयोजना थालनी गरेपछि समयमै सम्पन्न गर्नु चुनौतीपूर्ण हुने भन्दै समन्वय गरेर काम गर्न निर्देशन दिए । कार्यक्रममा ऊर्जामन्त्री वर्षमान पुनले भू मगत वद्युत् वतरण प्रणालीले वद्युत्को गुणस्तरमा वृद्ध हुने बताए ।

वद्युत् वतरण प्रणालीलाई पहिलो चरणमा रत्नपार्क र महाराजगन्ज क्षेत्रमा भू मगत र स्वचा लत बनाइनेछ । ती क्षेत्रमा सन् २०२१ अक्टोबरसम्ममा काम सम्पन्न गरिने नेपाल वद्युत् प्रा धकरणका कार्यकारी निर्देशक कुलमान घिसडले बताए । यसको ठेक्का सम्झौता केइआई इन्डस्ट्रिज ल मटेडसँग सन् २०१९ मार्चमा भइसकेको छ ।

ए सयाली वकास बैंकको सह लयतपूर्ण ऋण र सरकार तथा वद्युत् प्रा धकरणको संयुक्त लगानीमा आयोजना निर्माण गरिनेछ । यस आयोजनाको कुल ठेक्का सम्झौता रकम ७ अर्ब रुपैयाँ रहेको छ । स्वचा लत वतरण प्रणालीको नियन्त्रणका लागि स्युचाटार, कलंकीमा डिस्ट्रिब्युसन कन्ट्रोल सेन्टर निर्माण गरिने भएको छ । त्यस्तै, दोस्रो चरणमा काठमाडौंका बाँकी भाग, ल लतपुर र भक्तपुरका मुख्य सडकमा तार भू मगत गरिनेछ । त्यसका लागि खरिद सम्झौता व भन्न चरणमा रहेको घिसडले जानकारी दिए । साथै, पोखरा, भरतपुरलगायतका सहरहरूमा समेत भू मगत तार बिछ्याउनका लागि सर्वेक्षण था लएको उनको भनाइ छ ।

पहिलो चरणमा भू मगत गरिने ठाउँ

महाराजगन्ज वतरण केन्द्रअन्तर्गत बालुवाटार, बूढानीलकण्ठ, टोखा, गौंगबु, महाराजगन्ज आदि स्थानहरूमा करिब २ सय ५० कलो मटर ११ हजार भोल्टेजको र ४ सय कलो मटर ४ सय भोल्टेजको भू मगत लाइन निर्माण गरिनेछ । यसबाहेक करिब २ सय ५० कलो मटर अप्टिकल फाइबर बिछ्याइनेछ । त्यसैगरी, रत्नपार्क वतरण केन्द्रअन्तर्गत रत्नपार्क, न्युरोड, अनामनगर, ठमेल, त्रिपुरेश्वर, संहदरबार, लाजिम्पाट, एयरपोर्ट, चाबहिल, जोरपाटी आदि स्थानहरूमा बिछ्याइनेछ । यस

क्षेत्रमा २ सय कलो मटर ११ हजार भोल्टेजको तथा ४ सय कलो मटर ४ सय भोल्टेजको भू मगत लाइन निर्माण गरिनेछ । यस्तै, २ सय कलो मटर अप्टिकल फाइबर बिछ्याइनेछ ।

कन भू मगत वतरण प्रणाली ?
अहिलेको सडकमा थ (ओभरहेड)बाट वतरण गर्ने प्रणालीभन्दा भू मगत प्रणाली सुर क्षत, भरपर्दो हुनुका साथै सहरी सौन्दर्य कायम राख्नसमेत मद्दत पुग्ने नेपाल वद्युत् प्रा धकरणको भनाइ छ ।
उपत्यका भत्रको वतरण प्रणालीले बढ्दो वद्युत् मागलाई धान्न नसक्ने र थप ओभरहेड लाइनहरू बनाउन नसक्ने अवस्था आउने भएकाले भू मगत वतरण लाइनको वकल्प नभएको वद्युत् प्रा धकरणका प्रवक्ता प्रबल अ धकारीले बताए । प्रा धकरणले वतरण लाइन मात्र होइन, प्रसारण लाइनलाई समेत सहरीको भत्री भागसम्म भू मगत बनाउने योजना रहेको छ ।
भू मगत कार्य गर्दा सडकमा न्यूनतम क्षति हुने गरी ड्र लड प्र व ध प्रयोग गरिने भएको छ । यसका साथै सडक-चेटी प्रयोग गर्ने उपयुक्त ठाउँमा पेटीको प्रयोग गरिनेछ । सडक आवागमन र पैदलयात्रीलाई असर नपुग्ने गरी रातको समयमा कार्य गरिनेछ । खन्दा क्षति पुगेको सडकलाई बढीमा १० दिन भत्र पुनस्थापना गरिने प्रा धकरणको योजना छ । वद्युतीय तारसँगै अप्टिकल फाइबर बिछ्याउने भएकाले इन्टरनेट, दूरसञ्चार, केबल टे ल भजन सेवाप्रदायकले पनि सहजै सेवा प्रदान गर्न सक्नेछन् ।

श्रोत : ऊर्जा खबर, २०७६/११/६

२ वर्षमा मा थल्लो हेवाको निर्माण ४० प्रतिशत स कयो

काठमाडौं । संखुवासभामा निर्माणाधीन ८.५ मेगावाटको मा थल्लो हेवा खोला साना जल वद्युत आयोजनाको काम ४० प्रतिशत पूरा भएको छ । निर्माण सुरु भएकाे २ वर्षमा यति प्रगति हा सल भएकाे हाे ।

आयोजनाको बाँध, पाइपलाइन, वद्युतगृह लगायत संरचनाको काम सामानान्तर रूपमा अघि बढेको अप्पर हेवा खोला हाइड्रो पावर कम्पनीका प्रबन्ध निर्देशक डेडराज खड्काले बताए । उनका अनुसार बाँध क्षेत्रको ४० प्रतिशत र वद्युतगृहको ६० प्रतिशत काम पूरा भएको छ । यस क्षेत्रमा मे सन फाउण्डेसन लगायत बाँकी काम छ ।

आगामी असार भत्र आयोजनाको मुख्य संरचना (बाँध, डसेन्डर, वद्युतगृह) पूरा गर्ने लक्ष्य रहेकाे खड्काले बताए । 'आयोजनाबाट २०७६ असारमा नै वद्युत उत्पादन गर्ने ता लका थयो,' उनले भने, 'तर, वद्युत जो डने कोसी कोरिडोरको काम सुस्त भएकोले आयोजनाकाे निर्माण पनि ढिला सुरु गरिएको थयाे ।' आयोजनाकाे काम २०७४ पुसबाट सुरु भएको थयाे ।

आयोजनाबाट वा र्षक ४६.२८ गगावाट घन्टा वद्युत उत्पादन हुने अध्ययनले देखाएकाे छ । आयोजनाका अनुसार हिउँदमा ६.९५ र बर्खामा ३९.३२ गगावाट घन्टा वद्युत उत्पादन हुनेछ । उत्पादित वद्युत १०.४ कलो मटर टाढाकाे बानेश्वर सबस्टेसनमा जो डनेछ । सबस्टेसनसम्मकाे प्रसारण लाइन निर्माण पनि सुरु भइसकेको कम्पनीले जनाएको छ ।

आयोजना निर्माण पूरा गर्न करिब १ अर्ब २७ करोड ८८ लाख रुपैयाँ लागत अनुमान गरिएको छ । आयोजनामा ७० प्रतिशत ऋण लगानी र ३० प्रतिशत स्वपूँजी लगानी छ । आयोजनामा एनएमबी बैंकको अगुवाईमा नेपाल बैंक र कृ ष वकास बैंकले ऋण लगानी गरेका छन् ।

श्रोत : ऊर्जा खबर, २०७६/११/६

हेवा खोलामा २६ मेगावाटका ४ आयोजना निर्माणाधीन, ४१ मेगावाट वद्युत उत्पादन

काठमाडौं । पाँचथर र संखुवासभामा बग्ने दुई छुट्टा-छुट्टै हेवा खोलामा करिब २६ मेगावाटका ४ जल वद्युत आयोजना निर्माण भइरहेका छन् । यी आयोजनाबाट आगामी ३ वर्ष भित्र वद्युत उत्पादन गर्ने लक्ष्य छ ।

संखुवासभामा ८.५ मेगावाटको मा थल्लो हेवा र ५ मेगावाटको सुपर हेवा निर्माण भइरहेका छन् । यी आयोजना क्रमशः अपर हेवा खोला हाइड्रो पावर र सुपर हेवा पावर कम्पनीले निर्माण गरिरहेका छन् । अहिलेसम्म मा थल्लाे हेवाकाे निर्माण करिब ४० प्रतिशत पूरा भएकाे र सुपर हेवाकाे वस्तुत आयोजना प्रतिवेदन (ड पआर) काे काम भइरहेकाे प्रवर्द्धकले जानकारी दिएका छन् । संखुवासभामै बरुण हाइड्रो पावर कम्पनीले निर्माण गरेकाे ४.४५ मेगावाटको हेवा खोला साना जल वद्युत आयोजनाबाट वद्युत उत्पादन भइरहेकाे छ ।

यसैगरी, पाँचथरको हेवा खोलामा ५ मेगावाटको हेवा 'ए' साना र ७.३ मेगावाटको तल्लो हेवा 'ए' काे निर्माण सुरु हुन लागेकाे जनाइएकाे छ । हेवा 'ए' हवीतात हाइड्रो पावर र तल्लो हेवा 'ए' पञ्च खपन हाइड्रो पावरले कम्पनीले निर्माण गर्ने अनुमति पाएका छन् ।

हेवा 'ए' को ड पआर भइरहेकाले आगामी साढे २ महिना भित्र स भल संरचनाको काम सुरु हुने आयोजना इन्जिनियर निशेष शाक्यले बताए । कम्पनीले वभागबाट २०७५ साउन १४ गते वद्युत उत्पादन अनुमति पाएको थयो । तल्लो हेवा 'ए' ले भने २०७६ का तक २६ गते उत्पादन अनुमति पाएको छ ।

यही खोलामा करिब ३७ मेगावाटका २ आयोजनाबाट वद्युत उत्पादन भइरहेकाे छ । माउन्टेन हाइड्रो नेपालले निर्माण गरेकाे २२.१ मेगावाटको तल्लो हेवाबाट गत साउन ४ गतेदेखि वद्युत उत्पादन भइरहेको छ । उता पाँचथर पावर कम्पनीले निर्माण गरेकाे १४.९ मेगावाटकाे हेवा खोला 'ए' ३ वर्ष अगा ड नै सञ्चालनमा आएकाे हाे । अहिले यही खोलामा चपुड हाइड्रो पावर कम्पनीले २.५ मेगावाट हेवा खोलाकाे अध्ययन गरिरहेकाे छ ।

श्रोत : अनलाइन खबर, २०७६/११/०७

‘ट्रंक लाइन’ वद्युत महसुल ववाद : उद्योगीले बुझाए मुख्यमन्त्रीलाई ज्ञापन

७ फागुन, बुटवल । बुटवल-भैरहवा कोरिडोरमा सञ्चा लत उद्योगहरू र वद्युत प्रा धकरणबीच वद्युत महसुल ववाद चार महिना पुग्दासम्म पनि सुल्झिएको छैन । नेपाल वद्युत प्रा धकरणले एकतर्फीरूपमा ट्रंक लाइन महसुलको दरमा बि लङ्ग गरेको भन्दै उद्योगीहरूले सा वकरूपमा बुझाउँदै आएको भन्दा बढी रकम चार महिनादे ख बुझाएका छैनन् ।

म णग्रामदे ख पड्सरीसम्मका करिब दुई दर्जन उद्योगलाई प्रा धकरणले ट्रंक लाइन प्रयोेग गरेको भन्दै चार महिनादे ख सोही आधारमा बिल पठाउने गरेको छ । ट्रंक लाइनको महसुल साधारण वद्युत भन्दा ६७ प्रतिशत महंगो हुन्छ । आफूहरूले प्रा धकरणसँग उक्त लाइन माग नै नगरेको उद्योगीहरूको दाबी छ ।

वद्युत प्रा धकरणसँग यो समस्या पटक-पटक रा खसकेका उद्योगीहरूले प्रा धकरणले समस्या समाधानमा चासो नदेखाएपछि रुपन्देही उद्योग संघको अगुवाइमा बुधबार मुख्यमन्त्री शंकर पोखरेललाई ज्ञापनपत्र बुझाएका छन् ।

प्रा धकरणले आफूहरूसँग छलफल र सहमति नै नगरी ट्रंक लाइनको वद्युत महसुल तिराउन खोजेको भन्दै उद्योगीहरूले ववाद समाधानमा पहल गरिदिन मुख्यमन्त्रीसँग आग्रह गरेका छन् ।

२०७४ चैतमा प्रा धकरणको भैरहवा वतरण केन्द्रले आफ्नो आन्तरिक लोड व्यवस्थापन तथा फेज सक्वेन्स सन्तु लत गर्न उक्त कोरिडोरका उद्योगहरूलाई १० दे ख १५ दिनसम्म सटडाउन लई भरौ लयाबाट वद्युत आपूर्ति गरेको थयो । त्यसअघि रुपन्देहीको अमुवा फडरबाट ३३ केभीए प्रशारण लाइनबाट वद्युत आपूर्ति हुँदै आएको थयो । केही दिनका ला ग ट्रंक लाइन जडान भएको जानकारी गराएपनि प्रा धकरणले १९ महिनासम्म पुरानै दर रेटमा बिल पठाएको थयो ।

तर २०७६ मं सरमा ट्रंक लाइन बिल आएपनि ६७ प्रतिशत घटाएर पुरानै दररेटमा भुक्तानी गरेका थए । ट्रंकलाइन वद्युत महसुल अनुसार एउटा उद्योगलाई मात्रै एक महिनामा ५० लाख दे ख ७० लाख रुपैयाँ अतिरिक्त भार पर्ने पञ्चकन्या समूहका महाप्रवन्धक देवेन्द्र साहुको भनाइ छ ।

ट्रंकलाइन अनुसार महसुल तिर्नुपर्ने अवस्था आए कोरिडोरका एउटा उद्योगले करोडौं अतिरिक्त रकम तिर्नुपर्ने अवस्था आउने उनले बताए ।

चौबिस घण्टा वद्युत आपूर्ति हुने प्रणालीलाई ट्रंक लाइन भनिन्छ । २०७५ बैशाखबाट देश लोडसे डड मुक्त घोषणा भएको अवस्थामा ट्रंक लाइनको महसुल तिराउन खोज्नु अवैज्ञानिक र अव्यवहारिक भएको सोना प्याकेजिड उद्योगका सञ्चालक चुन्न प्रसाद पौडेलले बताए ।

उद्योगीहरूले सुरुदे ख नै रुपन्देहीको अमुवामा रहेको पुरानो फडर ३३ केभीए प्रसारण लाइनबाटै वद्युत उपलब्ध गराउन माग गर्दै माग्दै नमागेको र छलफल-सहमति केही नभएको ट्रंक लाइनको महसुल कुनै हालतमा तिर्न नसक्ने एसआर स्टिल उद्योगका सञ्चालक सुरज उप्रेतीले बताए । ६७ प्रतिशत महंगो महसुल तिर्नुपर्ने अवस्था आएमा उद्योग बन्द गरेरताला चाबी सरकारलाई बुझाउने नव नेपाल प्लास्टिक उद्योगका सञ्चालक नवराज श्रेष्ठले बताए । उद्योगीका समस्याबारे अध्ययन गरेर समस्या समाधानका ला ग पहल गर्ने मुख्यमन्त्रीले आश्वासन दिएको रुपन्देही उद्योग संघका अध्यक्ष बाबुराम बोहराले बताए ।

वद्युत प्रा धकरणका प्रादे शक कार्यालय बुटवलका प्रवन्धक नवराज सुवेदीले वद्युत महसुल संकलन वनियमावली २०७३ अनुसार नै ट्रंक लाइनको दररेटमा बिल काटिएकाले उद्योगीका माग अनुसार संशोधन गर्न मन्त्रिपरिषद वैठकले निर्णय गर्नसक्ने बताउँछन् । वनियमावली संशोधन नहुँदासम्म उद्योगीले बिल अनुसार भुक्तानी गर्नुपर्ने सुवेदीको तर्क छ ।

श्रोत : क्यापिटल नेपाल, २०७६/११/७

सुपर त्रिशुली जल वद्युत आयोजना निर्माणको तयारी, नेपाल इन्भेस्टमेन्ट बैंकको अगुवाइमा ऋण लगानी हुने

काठमाडौं । ब्लु इनर्जी प्राइभेट ल मटेडले निर्माण गर्न लागेको १०० मेगावाटको सुपर त्रिशुली जल वद्युत आयोजनामा नेपाल इन्भेस्टमेन्ट बैंकको अगुवाइमा ऋण लगानी हुने भएको छ । ऋण लगानीको सहनेतृत्व कुमारी बैंक गर्ने भएको छ ।

अगुवाइ र सह अगुवाइ गर्ने बैंकको टुडो लागेको छ । अन्य बैंकहरूसंग छलफल भइरहेको ब्लु इनर्जीका सञ्चालक निरन्जन रेग्मीले बताए । उनले अब छिट्टै ऋण लगानी सम्झौता हुने जानकारी दिए ।

आयोजना बनाउन १६ अर्ब रुपैयाँ लाग्ने अनुमान गरिएको छ । जसमा ७५ प्रतिशत बैंकहरूको ऋण र बाँकी २५ प्रतिशत संस्थापकहरूबाट स्वपूँजी (इक्विटी) लगानी हुने रेग्मीले बताए । आयोजनामा सराफ गुपको मुख्य लगानी हुने छ ।

यस्तै, हडकडको डो मन्स होल्डिङ्स र नेपाली लगानीकर्ताको स्वपूँजी हुने छ । सुपर त्रिशुलीको वस्तुतः आयोजना प्रतिवेदन (डीपीआर) एसएनभी ल्या भन क्यानाडाले गरेको हो । डीपीआर अनुसार आयोजनाको प्रतिमेगावाट लागत १६ करोड रुपैयाँ छ ।

कम्पनीले नेपाल वद्युत प्रा धकरणसंग बिजुली खरिदबिक्री सम्झौता (पीपीए) गरिसकेको छ । वर्षादको ६ महिनामा प्रतियुनिट ४ रुपैयाँ ८० पैसा र सुख्खायाममा ८ रुपैयाँ ४० पैसामा पीपीए भएको छ ।

आयोजना इन्जिनियरिङ प्रक्युमेन्ट कन्ट्र्याक्ट (ईपीसी) खाकामा बनाउने कम्पनीको तयारी छ । ब्लु इनर्जीले वद्युत विकास वभागबाट वद्युत उत्पादन अनुमतिपत्र (लाइसेन्स) पाइसकेको छ । आयोजनाबाट २०८१ दे ख बिजुली उत्पादन गर्ने लक्ष्य लएको छ ।

आयोजनाको बाँधसंगै वद्युतगृह हुने (इयाम टोई) प्रकृतिको छ । यस्तो संरचना हुने सुपर त्रिशुली नेपालको पहिलो जल वद्युत आयोजना हुने छ । नदीको वहावमा आधारित आयोजनाबाट वा र्षक ४० करोड ६७ लाख युनिट बिजुली उत्पादन हुने संभाव्यता अध्ययनले देखाएको छ ।

आयोजनाको मुल संरचना राजधानीबाट १ सय कलो मटर टाढाको दुरीमा हुने छ । चतवनको दारेचोक र गोरखाको मकै संहमा पर्छ । आयोजनाबाट १९ कलो मटर टाढा आवुखैरनीमा रहेको २२० केभी क्षमताको सवस्टेशनमा बिजुली जो डने छ ।

आयोजनाले १८ कलो मटर लामो २२० केभी प्रसारणलाइन निर्माणका ला ग सरकारबाट लाइसेन्स लने भएको छ । मकै सडमा रहने वद्युत गृहबाट उत्पादन हुने बिजुली तनहुँको आवुखैरनी गाउँपा लकास्थित प्रस्ता वत मा र्खचोक सवस्टेशनमा जो डने छ । प्रसारणलाइन निर्माण गर्न ३ वर्ष लाग्ने आयोजनाले जनाएको छ ।

श्रोत : नयाँ पत्रिका, २०७६/११/०८

दोर्दी 'ए' को काम अन्तिम चरणमा, चैतबाट वद्युत उत्पादन

लमजुङको दोर्दीखोलामा निर्माणाधीन २५ मेगावाटको मा थल्लो दोर्दी 'ए' जल वद्युत आयोजनाले आगामी चैत भन्ना वद्युत उत्पादन गर्ने तयारीमा जुटेको छ ।

लवर्टी ईनर्जी कम्पनी ल मटेडद्वारा निर्मित आयोजनाको ९६ प्रतिशत काम स कएको आयोजनाका सञ्चालक राजेन्द्र वस्तीले बताए । आयोजनाको काम तिव्र गतिमा भइरहेकाले आगामी चैतकाे अन्तिमसम्ममा बिजुली उत्पादन हुने अनुमान गरिएकाे छ ।

वस्तीका अनुसार आयोजनाले नेपाल वद्युत प्रा धकरणसँग ढिलोमा चैत ३० सम्म बिजुली उत्पादन गर्ने प्रतिवद्धता गरिसकेकाे छ । आयोजनाका साइट प्रोजेक्ट म्यानेजर सुरेश जोशीले भने, 'नेपाल वद्युत प्रा धकरणले समयमै सव-स्टेसन निर्माण सम्पन्न गरे चैत मसान्तबाट राष्ट्रिय प्रसारण लाइनमा २५ मेगावाट बिजुली थ पन्छ ।'

'नेपाल वद्युत प्रा धकरणले समयमै सव-स्टेसन निर्माण सम्पन्न गरे चैत मसान्तबाट राष्ट्रिय प्रसारण लाइनमा २५ मेगावाट बिजुली थ पन्छ ।'

जोशीका अनुसार बाँध डसेन्टर तथा गेट संरचना निर्माण कार्य ९५ प्रतिशत स कएको छ । हेडरेस टनेल, संरचना निर्माण र 'सर्ज सफ्ट' निर्माणको काम पनि अन्तिम चरणमा पुगेको छ । यस्तै 'पेनस्टक पाइप' का लाग स भल निर्माण, नहर, स्वीचयार्ड संरचना निर्माणको काम पनि अन्तिम चरणमा पुगेको छ ।

रन अफ द रिभरमा आधारित उक्त आयोजनाले १५ बैशाख २०७५ मा वद्युत उत्पादन अनुमति पाएको थयो । आयोजनाको प्रतिमेगावाट लागत १८ करोड ५४ लाख रू पर्याँ रहेको छ ।

आयोजनाबाट वा र्षक १३ करोड ८४ लाख १० हजार युनिट बिजुली उत्पादन हुनेछ । नदीको वहावमा आधारित (रन अफ द रिभर) प्रकृतिको आयोजनाको प्रतिफल १५.४५ प्रतिशत छ । आयोजनाको कूल लागत ४ अर्ब ६३ करोड रू पर्याँ लाग्ने अनुमान गरिएको छ ।

कम्पनीले हाल बागलुङमा रहेको २४.६ मेगावाटको बडीगाडखोला र लमजुङमै रहेको १.६ मेगावाटको लोदोखोला जल वद्युत आयोजना निर्माण गर्न सम्भाव्यता अध्ययन गरिरहेको छ ।

आयोजनाको प्रभाव क्षेत्र (ढोडेनी, फलेनी) को वकासका लाग आयोजनाले ६ करोड रू पर्याँ वनियोजन गरेको छ । आयोजनाका प्रबन्ध निर्देशक डा.आत्माराम घि मरेका अनुसार नेपाल धतोपत्र बोर्डबाट स्वीकृति आएपछि स्थानीय र सर्वसाधारणका लाग २५ प्रतिशत सेयर निष्काशन

गरिने छ । स्थानीयलाई १५ करोड रू पयाँ (१० प्रतिशत) र सर्वसाधारणलाई २२ करोड ५० लाख (१५ प्रतिशत) सेयर निष्काशन गरिने उनले बताए ।

स्थानीयलाई १५ लाख कता साधारण सेयर र सर्वसाधारणलाई २२ लाख ५० हजार कता सेयर निष्काशन गर्ने आयोजनाका प्रबन्ध निर्देशक घि मरेले बताए । कम्पनीले नेपाल धतोपत्र बोर्डमा आवेदन पनि दिइसकेको छ । आयोजनाको २ हजार ६ सय २३ मटर लम्बाइको सुरुङ निर्माण भइसकेको छ । २ हजार ८ सय ३४ मटर लामो पेनस्टक पाइपको कार्य स कएको छ ।

प्रवर्द्धक कम्पनी लवर्टीका सञ्चालक राम पाण्डेका अनुसार आयोजनाको बाँधको काम अन्तिम चरणमा पुगेको छ । यस्तै वद्युतगृहको स भलतर्फको काम सम्पन्न भइसकेको छ ।

दोर्दी गाउँपालिका-६ ढोडेनी र ७ फलेनीमा निर्माण गरिएको आयोजनाले तल्लो स मस्थित लोदो खोलाको दोभानमा निर्माण गरिएको बाँधबाट मालेबगरमा निर्माण गरिएको वद्युतगृहमा लगेर पानी खसाल्ने छ ।

१२ दशमलव ५ मेगावाट क्षमताका २ वटा पेल्टन टबाइन रहने यस आयोजनामा हिउँदको समयमा ८ रू पयाँ ४० पैसा र बर्खाको समयमा ४ रू पयाँ ८० पैसा रहने गरि प्रवर्द्धक कम्पनी लवर्टी र वद्युत प्रा धकरण बीच वद्युत खरिद बिक्री सम्झौता (पीपीए) भएको हो । आयोजनाबाट उत्पादन हुने बिजुली नेपाल वद्युत प्रा धरणले कर्तिपुरमा निर्माण गर्न लागेको १३२ केभी डबल स कर्टको सबस्टेसनमा जो डने छ ।

श्रोत : जागरिक, २०७६/११/८

१२३ मेगावाट बिजुली थप

काठमाडौं – चालु आर्थिक वर्षको ६ महिनामा एक सय २३ मेगावाट बिजुली राष्ट्रिय ग्रिडमा थपिएको छ। अर्थमन्त्रालयले हालसालै सार्वजनिक गरेको चालु वर्षको बजेटको मध्यावध प्रतिवेदन अनुसार गत साउनदेखि पुस मसान्तसम्ममा निजी क्षेत्र र नेपाल वद्युत् प्राधिकरण मातहत निर्मित आयोजनाबाट त्यति बिजुली थपिएको हो।

गत आर्थिक वर्षको अन्त्यसम्म एक हजार दुई सय २० मेगावाट बिजुली राष्ट्रिय ग्रिडमा जोडिएको थियो। यो आर्थिक वर्षको थपिएको समेतले ग्रिडमा एक हजार तीन सय ४३ मेगावाट पुगेको छ। चालु आर्थिक वर्षको ६ महिनामा दुई सय ६२ सर्किट कलो मटर प्रसारणलाइन पनि निर्माण भएको छ। गत असारसम्म तीन हजार नौ सय ९० सर्किट कलो मटर प्रसारणलाइन रहेको अहिले बढेर चार हजार दुई सय ५१ सर्किट कलो मटर पुगेको छ। नेपाल वद्युत् प्राधिकरणले सबस्टेसनको जडत क्षमता तीन हजार नौ सय ३५ एम भएबाट चार हजार एक सय ५६ एम भए पुगेको जनाएको छ। ६ महिनामा दुई सय २१ एम भए थपिएको मध्यावध समीक्षामा उल्लेख छ।

प्राधिकरणका अनुसार प्रतिव्यक्ति वद्युत् खपत पनि बढेको छ। पुस मसान्तसम्ममा काठमाडौं, भक्तपुर, स्याङ्जा र पर्वत लगायत जिल्लामा पूर्ण वद्युतीकरण भइसकेको छ। बूढीगंगा जल वद्युत् आयोजना (२० मेगावाट) बहुवर्षीय ठेक्का प्रक्रिया सुरु भइसकेको छ। त्यसैगरी, नलगाड जल वद्युत् आयोजना (४१० मेगावाट) टेन्डर डकुमेन्टको मस्यौदा तयार भएको र वस्तुतः डजाइनको काम भइरहेको उल्लेख छ। १११ मेगावाटको रसुवागढी जल वद्युत् आयोजनाको ७२ प्रतिशत काम सम्पन्न भएको छ। यो आयोजनाको सभल तथा हाइड्रोमेकानिकल कार्य अन्तर्गत अन्डर सुलुइस तथा इन्टेकको कंक्रिटिङ, हेडरेस टनेलको अधिकांश भागमा कंक्रिटिङ तथा लाइनिङ र पावरहाउस तथा ट्रान्सफर्मर क्याभिनको कंक्रिटिङको काम सम्पन्न भएको छ।

प्राधिकरणले १४ मेगावाटको माथल्लो साञ्जेन जल वद्युत् आयोजनाको ८० प्रतिशत निर्माणसम्पन्न भएको जनाएको छ। माथल्लो साञ्जेनबाट यसै आर्थिक वर्ष भित्र बिजुली उत्पादन सुरु गर्ने लक्ष्य छ। ट्रान्समिसन लाइन निर्माणतर्फ टावर फाउन्डेसनको करिब ६० प्रतिशत कामसकिएको प्राधिकरणले जनायो।

श्रोत : नागरिक, २०७६/११/८

ऋण नतिरेपछि भैरवकुण्ड हाइड्रोपावर ललामीमा

काठमाडौँ- सन्धुपाल्चोकमा आयोजना स्थल रहेको एक जल वद्युत आयोजना ललामीमा पर्ने भएको छ। आयोजनाका लागि लइएको ऋण तिर्न अटेर गरेको भन्दै बैंकले ललामीको सूचना निकालेको हो।

आयोजनामा कूल ४० करोड रुपैयाँ लगानी गरेका बैंकले आज एक सार्वजनिक सूचना प्रकाशित गरी आयोजना ललामी गर्ने जानकारी दिएका छन्। सञ्चालकको ववादका कारण बैंक तथा वतीय संस्थाबाट लएको ऋण तिर्न नसकेपछि भैरवकुण्ड हाइड्रोपावर ल मटेड ललामी हुने भएको जनाइएको छ।

सो आयोजनालाई सानिमा बैंकको नेतृत्वमा बैंक अफ कमाठमाडौँ, एनएमबी बैंक, एनआइसी ए शया बैंक, मञ्जुश्री फाइनेन्स र ग्लोबल आइएमई बैंकले ऋण लगानी गरेका छन्। पटकपटक ऋण तिर्न ताकेता गर्दा आयोजनाका कुनै पनि प्रवर्द्धक सम्पर्कमा नआएपछि ललामी गर्न ला गएको सूचनामा उल्लेख छ।

यसअघि गत पुस १६ गते ती बैंकले सूचना प्रकाशित गरी ३५ दिन भित्र ऋण तिर्न आउन आग्रह गरेका थिए। सो आग्रहलाई अस्वीकार गरेको भन्दै बैंकले आज पुनः सूचनामार्फत आगामी १५ दिन भित्र आयोजना ललामी गर्ने बताएका हुन्।

सन्धुपाल्चोकको लार्चामा सञ्चालनमा रहेको भैरवकुण्ड हाइड्रोपावर ल मटेडले तीन मेगावाट क्षमताको भैरवकुण्ड खोला साना जल वद्युत आयोजना सञ्चालन गरिरहेको छ। जुरेको पहिरो, भूकम्प, हेडवर्क्समा आएको पहिरो र भोटेकोशीको बाढीले क्षति पुगेको परियोजना पुनर्निर्माण सम्पन्न गरेर पुनः सञ्चालनमा आएको थियो।

कर्जाको सुरक्षणका लागि बैंकमा धतो रहेको परियोजनालागायत चलअचल सम्पत्ति ललामी हुने सूचनामा उल्लेख छ। उद्योग वा णज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालयको कम्पनी रजिष्ट्रारको कार्यालयमा सो कम्पनी २०५९-६० मा दर्ता भएको देखाइन्छ।

बैंकबाट ऋण लँदा कम्पनीले सन्धुपाल्चोकको सावक तातोपानी गाविसका व भन्ने कता जग्गा र सो जग्गाको तीन मेगावाट क्षमताको आयोजना, सम्पूर्ण घर तथा टहरा, उपकरण, मे शनरी तथा

चलअचल सम्पत्त धतो राखेको छ। बैंकले सो आयोजना २३ जना सञ्चालकलाई कालोसूचीमा राखने जनाएको छ।

प्राकृतिक वपदका कारण समस्यामा परेको सो आयोजनाबाट उत्पादित वद्युत ३४ कलो मटर लामो ३३ केभी क्षमताको प्रसारण लाइनमार्फत नेपाल वद्युत प्राधकरणको लामोसाँघु सबस्टेसनमा जोडएको छ।

श्रोत : नागरिक, २०७६/११/८

राष्ट्रिय प्रसारण लाइन वस्तार

काठमाडौँ - जिल्लाको दुर्गम तल्लोस्वराड क्षेत्रमा वद्युत् राष्ट्रिय प्रसारण लाइन पुऱ्याउने काम शुरुआत गरिएको छ। मेलौली नगरपालिका, शवनाथ गाउँपालिका र पञ्चेश्वर गाउँपालिकामा राष्ट्रिय प्रसारण पुऱ्याउन काम शुरु भइसकेको नेपाल वद्युत् प्राधकरण प्रादेशक कार्यालय अत्तरियाले जनाएको छ। पाटन र मेलौलीमा सवस्टेशन राख्ने र पाटनदेखि मेलौलीसम्म लाइन वस्तारको काम शुरु भइसकेको कार्यालयका प्रमुख सतिशकुमार कर्णले बताए।

ती स्थानमा सवस्टेशन निर्माण गर्न आरके इन्टरनेशनल प्रा लसँग गत जेठ ७ गते एकवर्षे भन्नामा निर्माण सम्पन्न गरिसक्ने लक्ष्य सहित ठेक्का सम्झौता भइ काम शुरु भएको छ। पाटनमा सवस्टेशनका लागि साढे ११ करोड र मेलौलीका लागि साढे १२ करोडमा ठेक्का सम्झौता भएको जनाइएको छ।

यस्तै पाटनदेखि मेलौलीसम्म लाइन वस्तारका लागि एक वर्ष भन्ना सक्ने गरेर अमृत इन्द्रधनु जेभीसँग दुई करोड १४ लाख रुपैयाँमा ठेक्का सम्झौता भएको प्रमुख कर्णले जानकारी दिए। सो सम्झौताअनुसार पाटनदेखि मेलौलीसम्म लाइन वस्तारको काम पनि शुरु भइसकेको छ। जिल्लाको तल्लोस्वराड क्षेत्रलाई वद्युत्को राष्ट्रिय प्रसारणमा पहुँच पुऱ्याउन सवस्टेशन निर्माण र लाइन वस्तारको काम शुरु भएको हो।

यस्तै नेपाल वद्युत् प्राधकरण बैतडी वतरण केन्द्रले पनि मेलौलीको सलेनासम्म यो वर्ष वद्युत् बाल्ने हिसाबले काम गरिरहेको वद्युत् प्राधकरणका सुपरभाइजर माधवप्रसाद लेखकले जानकारी दिए। रासस

करिब एक अर्ब ३२ करोड ५० लाख लागतको आयोजनामा माछापुच्छ्रे बैंक ल मटेडले ४० करोड, नेपाल बंगलादेश बैंकले ३० करोड र ग्लोबल आईएमईले ३० करोड लगानी गरेका छन् ।

स्थानीयवासीको समेत आयोजनामा सेयर लगानी रहने प्रवर्द्धक कम्पनीका प्रवन्ध सञ्चालक मोहनकुमार डाँगीले बताए । यो आयोजनामा २० प्रतिशत सर्वसधाराणलाई पनि सेयर दिइने डाँगीले जानकारी दिए ।

आयोजनाबाट उत्पादित वद्युत् ४.७ कलो मटर लामो ३३ केभी प्रसारण लाइनबाट नेपाल वद्युत् प्रा धकरणको जिरी खम्ती सवस्टेसनमा जो डएको छ ।

तेह्रथुमको सा वकको मोराहाड, श्रीजुड, पौठाक र ओयाक्जुड गा वसकोबीच भएर बग्ने खोरुङ्गा खोलाबाट वद्युत् उत्पादन गर्ने गरी २०६६ साल मङ् सरमा वद्युत् सर्वेक्षण अनुमतिपत्र र २०७३ भदौमा उत्पादन अनुमतिपत्र लइएको थयो । निर्माण सुरु भएको २ वर्षमा आयोजना सञ्चालनमा आएको हो ।

श्रोत : अजलाइन खबर, २०७६/११/९

कालीगण्डकी जल वद्युतगृह मर्मतका ला ग तीन दिन २० घण्टा बन्द

९ फागुन, काठमाडौं । नेपाल वद्युत प्रा धकरणको स्वा मत्वमा रहेको १४४ मेगावाट ज डत क्षमताको कालीगण्डकी ए जल वद्युत केन्द्र मर्मतका ला ग तीन दिन २० घण्टा बन्द हुने भएको छ ।

वद्युतगृहको पहिलो युनिटको मुख्य इनलेट भल्भबाट पानी चुहिएपछि बिहीबार राति ११ बजेबाट वद्युत् उत्पादन बन्द गरी मर्मत सुरु गरिएको हो ।

दैनिक औसत ५८ मेगावाट वद्युत् उत्पादन गरिरहेको अर्धजलाशययुक्त वद्युत केन्द्र मर्मतका ला ग सोमबार -१२ फागुन) साँझ पाँच बजेसम्म बन्द रहने छ ।

स्याङ्जाको मर्मामा रहेको वद्युतगृहमा ४८/४८ मेगावाटका तीन युनिट छन् । एउटा युनिट मर्मत गर्न अरु पनि बन्द गर्नुपर्ने भएकाले केन्द्रबाट वद्युत् उत्पादन बन्द भएको हो । केन्द्रबाट उत्पादित वद्युत् पोखरा र बुटवलतर्फ प्रवाह गरिन्छ ।

मुलुककै ठूलो वद्युतगृहबाट वद्युत् उत्पादन बन्द भएपछि पश्चिमभेगका औद्यो गक ग्राहकको साँझ पक समयमा वद्युत् आपूर्ति कटौती हुन सक्ने नेपाल वद्युत प्रा धकरणका कार्यकारी निर्देशक कुलमान घि सडले बताए ।

कार्यकारी निर्देशक घि सडले वद्युत् आपूर्तिलाई प्रभा वत हुन नदिन शुक्रबार र शनिबारको वदालाई ध्यान दिएर मर्मत सुरु गरिएको प्रष्ट पारे ।

‘ वदाको दिन वद्युत्को माग (लोड) कम हुने भएकाले वदाको दिन पारेर मर्मत गर्दैछौं, खोला तथा नदीमा पानीको बहाव बढेकाले अन्य वद्युतगृहबाट पनि वद्युत् उत्पादन केही बढेको छ, आमउपभोक्तालाई वद्युत् आपूर्तिमा समस्या नहुने गरी आवश्यक बन्दोवस्ती गरेका छौं, तर बुटवल, भैरहवा क्षेत्रका औद्यो गक ग्राहकको पकको समयमा वद्युत् कटौती हुनसक्छ’, उनले भने।

बिहीबार राति १० बजेबाट सुरुडमा रहेको पानी खाली गराउन सुरु गरिएको र यो काम शुक्रबार राति १० बजेसम्ममा सकने वद्युतगृहका प्रमुख पशुपतिराज गौतमले जानकारी दिए। 'त्यसपछि मर्मत सुरु हुन्छ र सोमबार साँझ ५बजे भन्नामा वद्युत् उत्पादन सुरु गर्ने लक्ष्यका साथ २४ सै घण्टा काम गरिरहेका छौं', गौतमले भने । मर्मतमा ३७ जना प्रा व धकहरु खटिएका छन् ।

श्रोत : क्यापिटल नेपाल, २०७६/११/९

वद्युत नियमन आयोगले जल वद्युत कम्पनीको आईपीओ रोक्नो, आयोजनाको अध्ययन गरेर मात्र अनुमति दिने

काठमाडौं । बिक्री नहुने अवस्था आएपछि वद्युत नियमन आयोगले नयाँ जल वद्युत कम्पनीहरूको प्राथमिक सेयर (आईपीओ) निष्कासन रोकेको छ ।

जल वद्युत कम्पनीहरू आर्थिक संकटमा आउँदा दोस्रो बजारमा सेयर मूल्य घट्दा नयाँ कम्पनीहरूको आईपीओ बिक्री नहुने अवस्था देखेपछि आयोगले हाललाई आईपीओ अनुमति रोकेको हो । आयोगले आयोजनाको वृत्तीय एवम प्रावधान पक्षको विश्लेषण गरेर मात्र आईपीओ निष्कासन गर्न अनुमति दिने भएको छ ।

जल वद्युत आयोजनामा समस्या आएपछि अघोषित रूपमा अनुमति रोकेको आयोगका सदस्य तथा प्रवक्ता रामप्रसाद धितालले बताए । उनले औपचारिक रूपमा रोकेको जानकारी नदिए पनि आयोजनाको आर्थिक तथा प्रावधान पक्षको विश्लेषण गरेर मात्र आईपीओ निष्कासन गर्न दिने स्पष्टपारे ।

नेपाल धतोपत्र बोर्डसंग थप छलफल आवश्यक भएको भन्दै आयोगले नयाँ कम्पनीको आईपीओ निष्कासन रोकेको हो । आयोगले सहमति दिएपछि मात्र नेपाल धतोपत्र बोर्डमा अनुमतिको लागि आवेदन दिन पाइन्छ ।

आयोगमा हाल ३ ओटा कम्पनीले मात्र आईपीओ निष्कासन गर्न अनुमति मागेका छन् । बिक्री नहुने अवस्था आएपछि कम्पनीहरूले आवेदन दिएका छैन । यद्यपि धतोपत्र बोर्डमा एक दर्जन जल वद्युत कम्पनीले आईपीओका लागि अनुमति मागेका छन् । आयोगको स्वीकृति वना कम्पनीहरूले आईपीओ निष्कासन गर्न पाउँदैनन् ।

आयोगले बोर्डसंग छलफल गरेर मात्र निष्कासन गर्न अनुमति दिने भएको छ । नयाँ कम्पनीहरूको आईपीओ नै बिक्री नहुने जोखिम बढेपछि वद्युत नियमन आयोगले रोकेको हो । दोस्रो बजारमा अर्धकाल जल वद्युत कम्पनीको सेयर अंकित मूल्य १०० रुपैयाँ भन्दा कममा कारोबार भइरहेको छ ।

सोही कारण आयोगले नियामक नेपाल धतोपत्र बोर्डसंग छलफल गर्ने भएको हो । सरकारले आगामी दिनमा ल्याउने जनताको जल वद्युत आयोजनाका आईपीओ समेत बिक्री नहुने जो खम बढेको बुझाइ आयोगको छ ।

पछिल्लो समयमा जल वद्युत कम्पनीहरूले आईपीओ निष्कासन गर्न बोर्डबाट अनुमति पाएका छैनन । चालु आर्थिक वर्ष सुरु भएयता शवश्री हाइड्रोपावर ल मटेडको मात्र आईपीओ बजारमा आएको छ । शवश्रीले ३३ करोड ५१ लाख रुपैयाँ बराबरको ३३ लाख ५१ हजार कता आईपीओ निष्कासन गरेको छ । त्यसपछि एउटा पनि आईपीओ आएको छैन ।

जल वद्युत आयोजनाको सेयर प्रत्याभूतिकर्ता (अण्डरराइटर) हरूले नसकार्ने प्रवृत्त देखाएकाले झन समस्या आउने देखाएको आयोगको भनाई छ । आयोजना प्रभावत स्थानीयबासन्दालाई छुट्टाइएको आईपीओ नै बिक्री हुन छाडेको छ ।

गत आर्थिक वर्षमा नेपाल धतोपत्र बोर्डले २८ ओटा कम्पनीलाई ७ अर्ब ३४ करोड ६६ लाख रुपैयाँ बराबरको ७ करोड ३४ लाख ६६ हजार कता आईपीओ निष्कासन गर्न अनुमति दिएको थियो । राम्रा कम्पनीको सेयर मूल्य माथ नै छ ।

श्रोत : अजलाइन खबर, २०७६/११/१०

खोरुंगा खोलाबाट राष्ट्रिय प्रसारणमा थ पयो ७.५ मेगावाट वजुली

१० फागुन, काठमाडौं । तेह्रथुम पावर कम्पनीले बनाएको ७.५ मेगावाट क्षमताको मा थल्लो खोरुंगा खोला साना जल वद्युत् आयोजनाको उद्घाटन भएको छ । बालुवाटारको एक्सन रुमबाट प्रधानमन्त्री केपी शर्मा ओलीले आयोजनाको उद्घाटन गरे ।

मेन्छ्याम गाउपा लकामा भएको उद्घाटन कार्यक्रमलाई प्रधानमन्त्रीले बालुवाटारबाटै सम्बोधन गरेका थए । उद्घाटन कार्यक्रममा ऊर्जामन्त्री वर्षमान पुनलगायतको उपस्थिति थयो । यो आयोजनामा माछापुच्छ्रे बैंक ल मटेडको नेतृत्वमा नेपाल बंगलादेश बैंक र ग्लोबल आईएमईले लगानी गरेका छन् ।

करिब एक अर्ब ३२ करोड ५० लाख लागतको आयोजनामा माछापुच्छ्रे बैंक ल मटेडले ४० करोड, नेपाल बंगलादेश बैंकले ३० करोड र ग्लोबल आईएमईले ३० करोड लगानी गरेका छन् ।

स्थानीयवासीको समेत आयोजनामा सेयर लगानी रहने प्रवर्द्धक कम्पनीका प्रवन्ध सञ्चालक मोहनकुमार डाँगीले बताए । यो आयोजनामा २० प्रतिशत सर्वसधाराणलाई पनि सेयर दिइने डाँगीले जानकारी दिए ।

आयोजनाबाट उत्पादित वद्युत् ४.७ कलो मटर लामो ३३ केभी प्रसारण लाइनबाट नेपाल वद्युत् प्रा धकरणको जिरी खम्ती सवस्टेसनमा जो डएको छ ।

तेह्रथुमको सा वकको मोराहाड, श्रीजुड, पौठाक र ओयाक्जुड गा वसकोबीच भएर बग्ने खोरुङ्गा खोलाबाट वद्युत् उत्पादन गर्ने गरी २०६६ साल मङ् सरमा वद्युत् सर्वेक्षण अनुमतिपत्र र २०७३ भदौमा उत्पादन अनुमतिपत्र लइएको थयो । निर्माण सुरु भएको २ वर्षमा आयोजना सञ्चालनमा आएको हो ।

श्रोत : ऊर्जा खबर, २०७६/११/१०

मा थल्लो मोदीकाे क्षमता बढ्याे,अब १८.२ मेगावाटमा निर्माण गरिने

काठमाडौं । १४ मेगावाटकाे मा थल्लो मोदी जल वद्युत आयोजना १८.२ मेगावाट क्षमतामा निर्माण हुने भएकाे छ । नेपाल वद्युत प्रा धकरणले आयोजनाकाे स्तराेन्नति गरेर क्षमता बढाउन लागेकाे हाे ।

अध्ययनका क्रममा पुरानाे डजाइनमा सामान्य परिवर्तन गर्दा आयोजनाकाे ४.२ मेगावाट क्षमता थ पएकाे प्रा धकरणले जनाएकाे छ । प्रा धकरणका अनुसार १४ मेगावाट क्षमताका ला ग वातावरणीय प्रभाव मूल्याडकन प्रतिवेदन स्वीकृत भएकाे छ । थ पएकाे क्षमताका ला ग पुरक वातावरणीय प्रभाव मूल्याडकन प्रतिवेदन तयार गरेर स्वीकृत गरिनेछ ।

आयोजनाको संरचना परिवर्तन गर्नुपूर्व वातावरण परीक्षण प्रतिवेदन तयार गर्न प्रा धकरणले सम्बन्धित सरोकारवालासँग राय\सुझाव मागेको छ । आयोजना प्रभावत स्थानीयले संरचना परिवर्तन गर्दा हुने प्रभावका सम्बन्धमा १५ दिन भत्र आइपुग्ने गरी ल खत राय\सुझाव पठाउन आग्रह गरेको छ । स्थानीयले आफ्ना राय\सुझाव वन तथा वातावरण मन्त्रालय वातावरण प्रभाव अध्ययन शाखामा पठाउनुपर्नेछ ।

आयोजनाको सम्पूर्ण संरचना मोदी खोलाको दायाँ भागमा निर्माण गरिनेछ । बाँधको पानीलाई ४ कलो मटर लामो मुख्य सुरुड निर्माण गरी वद्युतगृहमा खसालेर वद्युत उत्पादन गर्ने गरी आयोजना डजाइन गरिएकाे छ ।

आयोजना निर्माण गर्दा स्थानीय १५ परिवार प्रत्यक्ष प्रभावत हुने अध्ययनले देखाएकाे छ । आयोजनाकाे संरचना निर्माण स्थलमा २.०२ राेपनी निजी जग्गा तथा ५ सय ५३ निजी रुख कटान गर्नु पर्ने प्रा धकरणले जनाएकाे छ ।

